

Załącznik nr 1
Do Uchwały Nr ...
Rady Gminy Bakalarzewo
z dnia .....

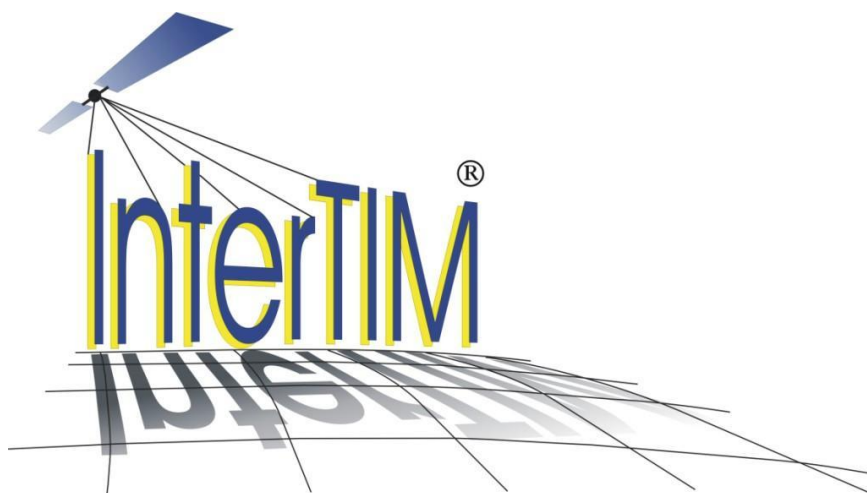
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BAKALARZEWO

Tom II

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

2018

ul. Noniewicza 85B/IV, 16-400 Suwałki, tel. (+48) 875674313, fax. (+48) 875657675

Al. Stanów Zjednoczonych 72/180, 04-036 Warszawa, tel. (+48) 605-907-700

Opracowanie wykonane przez zespół w składzie:

Główny Projektant: dr inż. Ludmiła Pietrzak

mgr Anna Bultralik

mgr inż. arch. Paweł Fiann

mgr inż. Tadeusz Kościuk

mgr inż. Dawid Kruszyłowicz

mgr inż. Joanna Pietrzak

mgr inż. Anna Serguć – Przyborowska

mgr Marcin Strug

Spis treści

1	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego	5
1.1	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej.....	6
1.2	Audyt krajobrazowy	10
2	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy.....	11
2.1	Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.....	11
2.2	Tereny objęte ograniczeniami lub zakazem zabudowy.....	16
2.3	Ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu gminy Bakałarzewo	17
3	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	22
3.1	Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody.....	22
3.2	Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony.....	23
	Z planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.....	25
3.3	Obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody	26
3.4	Zasady ochrony krajobrazu kulturowego	26
4	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	28
4.1	Ochrona dziedzictwa kulturowego.....	28
4.2	Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną konserwatorską.....	30
5	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.....	31
5.1	Kierunki rozwoju układu drogowego.....	31
5.2	Układ komunikacyjny nadrzędny, podstawowy i uzupełniający	33
5.3	Szlaki turystyczne	34
5.4	Infrastruktura techniczna	36
5.4.1	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	36
5.4.2	Gospodarka odpadami	37
5.4.3	Energia elektryczna	39
5.4.4	Zaopatrzenie w gaz.....	40
5.4.5	Zaopatrzenie w energię cieplną	40
5.4.6	Telekomunikacja.....	41
6	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym....	45

7	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1	48
8	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej	49
8.1	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.....	49
8.2	Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości	49
8.3	Obszary przestrzeni publicznej.....	49
9	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	51
10	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	53
10.1	Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	54
10.2	Leśna przestrzeń produkcyjna	57
11	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	60
11.1	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	60
11.2	Obszary osuwania się mas ziemnych	60
12	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	62
13	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady	62
14	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.....	62
14.1	Obszary zdegradowane	62
15	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	62
16	Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie	64
17	Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu	68
18	Lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	70
19	Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.....	70
20	Bibliografia.....	75

1 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakłada na samorząd gminny obowiązek sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” dla obszaru w granicach administracyjnych gminy.

Na podstawie art. 9 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego. Stanowi jednak podstawę do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i poprzedza ich wykonanie. Studium jest uchwalane przez radę gminy i tym samym zobowiązuje organy gminy do podejmowania działań zmierzających do realizacji polityki w nim określonej.

Studium składa się z 2 części:

- uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego prezentujących stan istniejący gminy, tzn. diagnozę aktualnej sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy, warunki i jakość życia mieszkańców, strukturę przyrodniczą środowiska, ochronę przyrody, dziedzictwo kulturowe, infrastrukturę techniczną i drogową oraz inne;
- kierunków zagospodarowania przestrzennego kreujących politykę przestrzenną rozwoju gminy w oparciu o zasady ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Określając w studium zasady polityki przestrzennej gminy Bakałarzewo, zwrócono uwagę na dokumenty lokalne związane z rozwojem gospodarczym i społecznym, jak i na dokumenty strategiczne szczebla powiatowego, wojewódzkiego i krajowego. Do opisu uwarunkowań i kierunków rozwoju na poziomie lokalnym i ponadlokalnym posłużyły następujące dokumenty:

W zakresie uwarunkowań i kierunków rozwoju na poziomie ponadlokalnym (zewnętrznym):

- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego,
- Uchwała nr XXXII/191/17 Rady Powiatu w Suwałkach z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu powiatu suwalskiego na 2018 rok,

- Program rozwoju sieci dróg powiatowych Powiatu Suwalskiego na lata 2016 – 2025,
- Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatów: suwalskiego grodzkiego i suwalskiego ziemskiego w 2016 roku.

W zakresie uwarunkowań i kierunków rozwoju na poziomie lokalnym (wewnętrznym):

- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bakałarzewo na lata 2018-2021,
- Plan Odnowy Miejscowości Bakałarzewo,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bakałarzewo,
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Bakałarzewo na lata 2015-2030,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bakałarzewo na lata 2015-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Bakałarzewo na lata 2016-2020 z perspektywą do 2022 r.

W nawiązaniu do wymienionych dokumentów zewnętrznych, kluczowymi dla rozwoju gminy są następujące zadania o znaczeniu ponadlokalnym:

- Modernizacja linii elektroenergetycznej WN 110kV Olecko – „Hańcza” Suwałki,
- Budowa INTERKONEKTORA gazowego w/c Polska – Litwa relacji Rembelszczyzna – granica RP i LT (warianty),
- Budowa, przebudowa oraz modernizacja dróg powiatowych,
- Przebudowa mostu w Matłaku.

1.1 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej

W celu zapewnienia ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy oraz utrzymania i zapewnienia harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych, przy jednoczesnym zachowaniu walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, należy przyjąć następujące zasady:

1. kreowanie nowej zabudowy z uwzględnieniem charakteru i stylu stosowanego w danej miejscowości;
2. lokalizowanie nowej zabudowy głównie w obrębie obszarów już zabudowanych oraz mających dostęp do dróg;

3. kreowanie lokalnych centrów wsi, szczególnie tych leżących przy głównych ciągach komunikacyjnych i turystycznych, poprzez modernizację i budowę infrastruktury technicznej oraz lokalizowanie usług obsługi mieszkańców i turystów;
4. racjonalne wykorzystanie terenów najbardziej atrakcyjnych turystycznie - powiększenie ilości i powierzchni terenów rekreacyjno-turystyczno-wypoczynkowych oraz poprawa standardu istniejącej zabudowy rekreacyjnej i turystycznej;
5. racjonalne wykorzystanie terenów najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie;
6. poprawa standardu infrastruktury technicznej i drogowej;
7. skanalizowanie i zwodociągowanie gminy.

Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, miejsowość gminna Bakałarzewo wchodzi w skład grupy miejscowości z infrastrukturą funkcji ponadlokalnych, tj. z infrastrukturą turystyki i wypoczynku o znaczeniu regionalnym i krajowym, bazującymi na walorach dziedzictwa kulturowego, walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz rozwijającej się infrastrukturze hotelarskiej i zabudowie letniskowej.

Dominującą funkcją Bakałarzewa jest funkcja krajoznawcza.

Zadania lokalne i ponadlokalne stanowią główny instrument realizacji polityki przestrzennej z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przyjęte kierunki i zmiany w strukturze przestrzennej oraz zasady zagospodarowania przestrzennego są ściśle związane z uwarunkowaniami gminy:

- położeniem w mezoregionie: Pojezierze Zachodniosuwalskie,
- położeniem w strefie obszarów chronionych,
- warunkami i jakością życia mieszkańców,
- dotychczasowym władaniem i zainwestowaniem terenu,
- możliwościami rozwoju gminy,
- stanem systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- rozproszeniem zabudowy,
- małą lesistością gminy,
- dużą ilością jezior,
- obecnością dwutorowej linii elektroenergetycznej 400 kV,
- obszarami udokumentowanych złóż kopalin.

W studium wskazano przeznaczenie terenów, określając ich wiodącą funkcję i kierunek zagospodarowania.

Podstawowe kierunki zagospodarowania:

- rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- rozwój budownictwa letniskowego,
- rozwój działalności rolniczej,
- rozwój usług oraz przemysłu,
- rozwój działalności pozarolniczej.

Uzupełniające kierunki zagospodarowania to:

- utrzymanie estetyki i kompozycji przestrzennej wsi,
- uzbrojenie terenów zabudowanych oraz przeznaczonych pod zabudowę w urządzenia infrastruktury technicznej (wodociąg, kanalizacja, sieć elektroenergetyczna),
- budowa lub rozbudowa systemu komunikacyjnego,
- racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych poprzez promowanie zagospodarowania turystycznego i wypoczynkowego,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, służąca utrwalaniu tożsamości gminy i utrzymaniu głównych elementów jego struktury funkcjonalno - przestrzennej,
- ograniczenie lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznacza kierunki rozwoju gminy oraz stanowi podstawę do podejmowania dalszych działań z zakresu planowania przestrzennego. Na terenie gminy proponuje się minimalizację rozpraszania zabudowy poza istniejące jednostki osadnicze, a także rozwój zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych. Zaleca się dążenie do zagęszczania struktury przestrzennej gminy. Pożądanym jest dalszy rozwój funkcji osadniczych uzupełniony działalnością pozarolniczą (usługową, handlową). Wspierać należy również intensywnie rozwijającą się na terenie gminy Bakałarzewo zabudowę letniskową. Zapotrzebowanie na tego rodzaju zabudowę wynika z walorów turystycznych jakimi dysponuje gmina. Występują tu Obszary Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000, rezerwat przyrody „Ruda” oraz liczne pomniki przyrody oraz jeziora. Dolina Rzeki Rospudy jest znana z licznych szlaków spływów kajakowych. Nie bez znaczenia dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej jest na pewno fakt sąsiedztwa gminy z miastem Suwałki i zapotrzebowaniem na tego typu zabudowę wśród jego

mieszkańców. Istotną rolę odgrywa też zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową i letniskową wśród mieszkańców Suwałk i innych dużych ośrodków miejskich takich jak Białystok, Warszawa, dla których gmina Bakalarzewo stanowi idealne miejsce do wypoczynku. W związku z typowo rolniczym charakterem gminy, jej szansą jest polityka rozwojowa oparta na wspieraniu rolnictwa i działalności około rolniczej. Ważne jest także utrzymanie zapotrzebowania na zabudowę letniskową poprzez promocję gminy w regionie. Rozwój turystyki wpłynie pozytywnie na rozwój gminy poprzez wpływy podatków a także wzrost zapotrzebowania na handel i usługi.

Na etapie opracowywania Studium projekt poddany został konsultacjom społecznym, których przeprowadzenie nie wynikało bezpośrednio z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach” prowadzone były w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem ich było zmobilizowanie mieszkańców gmin do czynnego udziału w pracach związanych z planowaniem przestrzennym, aktywizacja ludności oraz uświadomienie roli planowania przestrzennego. W związku z przeprowadzonymi konsultacjami do urzędu gminy Bakalarzewo wpłynęło 27 wniosków w formie pisemnej. W większości wnioski zawierały ogólne propozycje i kierunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb społeczności lokalnej. Wśród nich znalazły się: remont i utwardzenie istniejących dróg, budowa ścieżek rowerowych (m. in. Malinówka-Orłowo) oraz punktów obsługi rowerzystów. Mieszkańcy wnioskowali również o naprawę oświetlenia ulicznego, stworzenie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w postaci ławek i wiat oraz budowę miejsca do wypoczynku w skład, którego wchodzić będzie plaża i pomost (Skazdubek). Mieszkańcy Bakalarzewa zwrócili również uwagę na potrzebę budowy boisk sportowych dla młodzieży tzw. „Orlików”, budowę i naprawę placów zabaw (Stary Skazdub) oraz budowę siłowni wolnostojącej (Bakalarzewo), jak również toru gokartowego. W większości wniosków nie wskazano konkretnej lokalizacji uogólniając lokalizację inwestycji do poziomu całej gminy lub miejscowości w gminie.

Potrzeby miejscowej ludności wskazane podczas dodatkowych spotkań partycypacyjnych w większości mogą być zaspokojone z budżetu gminy w ramach zadań własnych. Realizacja tych zadań w kolejnych latach z pewnością przyczyni się do podniesienia rangi i prestiżu gminy. Dodatkowe spotkania z mieszkańcami w ramach projektu konsultacyjnego odegrały niewątpliwie ważną rolę w procesie planowania i przygotowania dokumentu Studium. Wnioski mieszkańców pozwoliły na wyznaczenie

pewnych trendów i kierunków zagospodarowania trafnie dostosowanych do potrzeb lokalnej społeczności.

Istotnym jest aby dalszy rozwój zabudowy odbywał się w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Gmina Bakałarzewo posiada obecnie 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co jest bardzo ważne z punktu widzenia poszanowania ładu przestrzennego. Zabudowa na terenie gminy planowana jest w zgodzie z oczekiwaniami mieszkańców i turystów, w sposób przemyślany zapewniający harmonijny rozwój.

1.2 Audyt krajobrazowy

Na terenie województwa podlaskiego a tym samym na terenie gminy Bakałarzewo nie był prowadzony audyt krajobrazowy, w związku z powyższym nie zostały również określone granice krajobrazów priorytetowych.

2 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

2.1 Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy

W oparciu o analizę uwarunkowań fizjograficznych, dotychczasowe zagospodarowanie terenu a także zadania przewidziane do realizacji na terenie gminy w dokumentach strategicznych szczebla lokalnego i ponadlokalnego opracowano kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Pod uwagę wzięto licznie złożone przez mieszkańców wnioski o zmianę przeznaczenia gruntów.

Dotychczasowe zagospodarowanie terenu przedstawiono na planszy „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, dzieląc istniejącą zabudowę na następujące funkcje:

- Tereny istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej
- Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Tereny istniejącej zabudowy letniskowej
- Tereny istniejącej zabudowy usługowej
- Tereny istniejącej zabudowy przemysłowo-usługowej
- Tereny ogrodów działkowych
- Tereny cmentarzy
- Tereny rolnicze

Kierunki rozwoju gminy Bakalarzewo zostały opracowane tak aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, zapewniając jednocześnie rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia mieszkańców.

Przyporządkowanie do funkcji wiodącej nastąpiło na podstawie generalizacji funkcji szczegółowych. Oznacza to, że w zakresie poszczególnej funkcji mogą zawierać się też inne, mniej znaczące ze względu na zajmowaną powierzchnię. Szczegółowe wyznaczenie przeznaczenia terenu odnoszące się do konkretnej działki ewidencyjnej nastąpi w drodze uchwalanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, bądź decyzji o warunkach zabudowy.

Charakterystyka funkcji i przeznaczenia terenów

W ramach projektowanego przeznaczenia terenu na obszarze gminy wyznaczono następujące funkcje:

- Projektowane tereny zabudowy wielofunkcyjnej
- Projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Projektowane tereny zabudowy letniskowej
- Projektowane tereny zabudowy usługowej
- Projektowane tereny zabudowy usług turystyki
- Projektowane tereny zieleni urządzonej oraz dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani
- Projektowane tereny zabudowy przemysłowo-usługowej
- Projektowane tereny usług sportu i turystyki
- Tereny predysponowane do wydobycia kopalin

Przez usługi nieuciążliwe, opisywane poniżej, należy rozumieć usługi takie jak: gastronomia, handel, usługi oświaty, usługi administracji, usługi kultury, usługi turystyki, biura, działalność gospodarczą wynikającą z wykonywania wolnych zawodów, usługi ochrony zdrowia, usługi kosmetyczne, rzemiosło nieuciążliwe (np. fryzjer, krawiec, szewc itp.), a także inne usługi o podobnym stopniu uciążliwości spełniające normatywne parametry uciążliwości w strefie zabudowy mieszkaniowej.

Tereny istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej, projektowane tereny zabudowy wielofunkcyjnej

W ramach przeznaczenia terenu planuje się dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej wraz z obiektami związanymi z hodowlą i przetwórstwem rolniczym. Zezwala się na lokalizacje zabudowy pensjonatowej oraz agroturystyki. W ramach funkcji dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych. Preferowanym kierunkiem rozwoju zabudowy jest dopełnianie ukształtowanej już struktury przestrzennej. Jako funkcje uzupełniające przewiduje się: ogrodnictwo, zielenią urządzonej, stawy hodowlane.

Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W ramach terenów obejmujących zabudowę mieszkaniową wielorodzinną dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej nieuciążliwej a także zieleni, placów zabaw, parkingów i innych elementów towarzyszących wiodącej funkcji.

Tereny istniejącej zabudowy letniskowej, projektowane tereny zabudowy letniskowej

Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy letniskowej (rekreacji indywidualnej). W ramach przeznaczenia terenów zezwala się na lokalizację domków letniskowych, placów zabaw, parkingów, pomostów, elementów małej architektury, wyznaczonych miejsc ogniskowych, zieleni urządzonej.

Tereny istniejącej zabudowy usługowej, projektowane tereny zabudowy usługowej

W ramach funkcji możliwa jest lokalizacja obiektów związanych z usługami komercyjnymi i publicznymi. Dopuszcza się lokalizację lokali mieszkalnych, po spełnieniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych.

Projektowane tereny zabudowy usług turystyki

W ramach przeznaczenia podstawowego na terenach, można realizować budynki usług turystycznych (m. in.: pokoje gościnne, domki letniskowe, gastronomiczne, centra konferencyjne, usługi i obiekty hotelarskie, pensjonaty, budynki obsługi plaży, itp.). Dopuszcza się realizację mieszkań dla właścicieli oraz obsługi obiektów turystycznych, a także realizację budynków i budowli pomocniczych niezbędnych dla funkcjonowania przeznaczenia podstawowego. W ramach przeznaczenia terenów zezwala się na lokalizację placów zabaw, parkingów, pomostów, saun, elementów małej architektury oraz wyznaczonych miejsc ogniskowych.

Projektowane tereny zieleni urządzonej oraz dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani

Zieleń urządzona powinna pełnić funkcje estetyczne, krajobrazowe, rekreacyjne i mikroklimatyczne wraz z urządzeniami terenowymi i małą architekturą. W ramach przeznaczenia terenu ustala się realizację ogólnodostępnych kąpielisk, plaż, przystani wodnych oraz pól namiotowych.

Ponadto możliwa jest lokalizacja zieleni urządzonej z dopuszczeniem: obiektów małej architektury, schodów terenowych, wiat, altan, pergoli, zadaszeń, saun, miejsc na ogniska i innych obiektów i urządzeń związanych z przeznaczeniem podstawowym.

Zieleń towarzysząca wraz z obiektami terenowymi winna stanowić integralną część zagospodarowania terenu i łączyć się w jeden kompleks z zielenią na obszarach sąsiednich.

Tereny istniejącej zabudowy przemysłowo-usługowej, projektowane tereny zabudowy przemysłowo-usługowej

Tereny przemysłowo-usługowe, przeznaczone są do utrzymania istniejących oraz realizacji projektowanych: obiektów związanych z usługami komercyjnymi, zakładów i obiektów produkcyjnych z infrastrukturą obsługi technicznej, w tym związanych z obsługą rolnictwa i produkcją rolniczą, z dopuszczeniem realizacji obiektów hodowlanych, a także składów, magazynów, baz budowlanych, baz transportowych, baz spedycyjnych, usług technicznych motoryzacji, zakładów usług produkcyjnych oraz zakładów obsługi gospodarki rolnej i leśnej. Na terenie gminy wyklucza się lokalizację zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zaleca się wprowadzenie terenów zieleni izolacyjnej w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania. Zezwala się na lokalizację parkingów, reklam i urządzeń infrastruktury technicznej. Dopuszcza się pozostawienie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Projektowane tereny usług sportu i turystyki

W ramach przeznaczenia zezwala się na lokalizację obiektów o funkcji sportowej takich jak boiska, bieżnie, stadiony sportowe, baseny oraz obiektów o funkcji turystycznej (usługi hotelarskie, konferencyjne oraz wszystkie inne usługi świadczone turystom lub odwiedzającym).

Tereny ogrodów działkowych

Ustala się zagospodarowanie w formie ogrodów działkowych na cele upraw ogrodniczych a także wypoczynku i rekreacji, wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i transportową, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zezwala się lokalizację budynków, altan i obiektów małej architektury związanych z użytkowaniem ogrodów działkowych.

Tereny cmentarzy

Na terenach ustala się zachowanie cmentarzy. Ustala się kształtowanie zagospodarowania terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Tereny rolnicze

Wyznacza się tereny wyłączone spod zabudowy, za wyjątkiem zabudowy związanej z użytkowaniem rolniczym gruntów, ograniczonej do siedlisk rolniczych. W obszarach siedlisk dopuszcza się remonty, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków oraz wznoszenie nowych obiektów budowlanych. Obszary rolnicze zlokalizowane są poza terenami zainwestowanymi wsi i terenami skupionej zabudowy, tworzą je głównie łąki, pola uprawne i pastwiska, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, śródpolne oczka wodne, ciekі, rowy melioracyjne.

Tereny predysponowane do wydobycia kopalin

Tereny predysponowane do wydobycia kopalin zostały wyznaczone na obszarach udokumentowanych złóż kopalin, na których wydobycie odbywa się lub będzie realizowane w przyszłości. Obszary te po zakończonej eksploatacji powinny zostać poddane rekultywacji.

Za zgodne z ustaleniami niniejszego studium uznaje się ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zachowujące istniejące obecnie przeznaczenia terenów, tj. dopuszcza się możliwość zachowania ich dotychczasowego sposobu użytkowania.

Wytyczne ogólne:

- 1) W ramach wszystkich wyżej wymienionych funkcji zezwala się na lokalizację terenów komunikacji, parkingów i infrastruktury technicznej.

- 2) Po spełnieniu przepisów odrębnych, dopuszcza się łączenie poszczególnych funkcji w przypadku, gdy nie będą się one ze sobą wykluczać.
- 3) W każdej ze stref dopuszcza się lokalizację urządzeń inżynierskich.
- 4) Lokalizacje nowych usług i obiektów mieszkalnych winny uwzględniać dotychczasowy charakter funkcjonalny otoczenia i nie powodować uciążliwości dla mieszkańców.
- 5) Zmiana przeznaczenia gruntów leśnych, na których w niniejszym studium planuje się realizację nowej zabudowy, dokona się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- 6) W ramach istniejącej i projektowanej zabudowy, zezwala się na lokalizację odnawialnych źródeł energii na dachach budynków (baterie słoneczne/kolektory słoneczne), jako indywidualnego źródła energii, wykorzystywanego na potrzeby gospodarstwa domowego, ewentualnie innych rozwiązań technologicznych nieszkodliwych dla środowiska.
- 7) Lokalizacja nowej zabudowy możliwa jest wyłącznie poza terenami wykluczonymi z zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 8) W strefie 100 m od rzek i jezior, z uwagi na położenie i walory przyrodniczo-krajobrazowe wyznaczonych terenów, realizacja nowego przeznaczenia powinna być zgodna z przepisami powołującymi występujące tam formy ochrony przyrody.

2.2 Tereny objęte ograniczeniami lub zakazem zabudowy

Tereny objęte ograniczeniami lub zakazem zabudowy wynikającym z przepisów odrębnych:

- obszary w pasach oddziaływania linii infrastruktury technicznej (linia energetyczna najwyższego, wysokiego i średniego napięcia),
- z tytułu przepisów drogowych:
  - ✓ obowiązuje zakaz zabudowy obiektami budowlanymi w odległości określonej w tych przepisach,
- z tytułu przepisów ustawy prawo wodne:
  - ✓ pasy ochronne o szerokości 1,5 m od linii brzegu powierzchniowych wód publicznych,
  - ✓ obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi,
- z tytułu przepisów o ochronie przyrody:
  - ✓ tereny położone w granicach obowiązujących form ochrony przyrody,
- z tytułu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych:

- ✓ tereny na gruntach rolnych położonych na glebach najwyższych klas bonitacyjnych,
- ✓ tereny na gruntach stanowiących użytki leśne,
- z tytułu ustawy prawo geologiczne i górnicze:
  - ✓ obszary udokumentowanych złóż kopalin.

2.3 Ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu gminy Bakalarzewo

W studium proponuje się następujące wskaźniki dotyczące nowoprojektowanej zabudowy na obszarze gminy Bakalarzewo. Podane poniżej wskaźniki i parametry zabudowy dotyczą nowoprojektowanej zabudowy, nie dotyczą zaś zabudowy istniejącej, podzielenia oraz regulacji działek.

Tereny istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej, projektowane tereny zabudowy wielofunkcyjnej

Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: 1000 m²,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 70%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 12 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dachy dwuspadowe lub wielospadowe dachy, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Dla pozostałej zabudowy wielofunkcyjnej należy stosować wskaźniki odpowiednie do poszczególnych typów zabudowy określanych w Studium, tj.:

- dla zabudowy zagrodowej oraz agroturystyki: jak na terenach rolniczych,
- dla zabudowy pensjonatowej: jak na projektowanych terenach usług turystyki,
- dla zabudowy usługowej: tak na terenach istniejącej zabudowy usługowej, projektowanej zabudowy usługowej,

- dla zabudowy zieleni urządzonej: tak na projektowanych terenach zieleni urządzonej oraz dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani.

Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: 3000 m²,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 30%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 14 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dwuspadowe lub wielospadowe dachy, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Tereny istniejącej zabudowy letniskowej, projektowane tereny zabudowy letniskowej

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: 800 m²,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 70%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 9 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy dwuspadowe lub wielospadowe dachy, o kącie nachylenia głównych połaci od 35° do 45°.

Tereny istniejącej zabudowy usługowej, projektowane tereny zabudowy usługowej

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: nie wyznacza się minimalnej wielkości działki budowlanej w zabudowie usługowej, gdyż uzależniona jest ona od rodzaju prowadzonej działalności,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 30%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 14 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Projektowane tereny zabudowy usług turystyki

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: 2000 m²,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 50%,

- maksymalna wysokość zabudowy: 13 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy dwuspadowe lub wielospadowe dachy, o kącie nachylenia głównych połaci od 30° do 45°.

Projektowane tereny zieleni urządzonej oraz dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: nie ustala się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 90%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 7 m,
- maksymalna powierzchnia zabudowy: do 35 m²,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dachy dwuspadowe lub wielospadowe dachy, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Tereny istniejącej zabudowy przemysłowo-usługowej, projektowane tereny zabudowy przemysłowo-usługowej

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: nie wyznacza się minimalnej wielkości działki budowlanej w zabudowie przemysłowo - usługowej, gdyż uzależniona jest ona od rodzaju prowadzonej działalności,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 10%,
- maksymalna wysokość zabudowy: nie wyznacza się maksymalnej wysokości budynków z zabudowie przemysłowej, gdyż uzależniona jest ona od rodzaju prowadzonej działalności,
- kąt nachylenia połaci dachowych: nie ustala się, uzależniony jest od rodzaju prowadzonej działalności,
- zaleca się wprowadzanie zieleni izolacyjno-krajobrazowej.

Projektowane tereny usług sportu i turystyki

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: nie wyznacza się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 30%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 15 m,

- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Tereny ogrodów działkowych

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: nie wyznacza się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 85%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 5 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Tereny cmentarzy

Z uwagi na specyfikę obszaru nie wyznacza się parametrów zabudowy dla terenów cmentarzy.

Tereny rolnicze

- minimalna powierzchnia działki budowlanej: nie wyznacza się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna działki budowlanej: 45%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 15 m,
- kąt nachylenia połaci dachowych: dachy płaskie, dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°.

Tereny predysponowane do wydobycia kopalin

Z uwagi na specyfikę obszaru nie wyznacza się parametrów zabudowy dla terenów predysponowanych do wydobycia kopalin. Parametry te powinny być zgodne z przepisami odrębnymi, a ich wartości zależne od wykorzystanych technologii wydobycia.

Podane powyżej wskaźniki i parametry dotyczące maksymalnej wysokości zabudowy nie dotyczą urządzeń i obiektów technologicznych (w tym m.in. wież kościołów, remiz strażackich i silosów używanych do celów rolniczych). Podane powyżej wskaźniki i parametry dotyczące minimalnej powierzchni działek budowlanych nie obowiązują w przypadku dokonywania podziałów pod drogi, place, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, podziałów mających na celu regulację granic - powiększenie działek macierzystych.

Podane wskaźniki i parametry traktuje się je jako wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których zaleca się doprecyzowanie poszczególnych parametrów.

Podane powyżej wskaźniki nie dotyczą terenów, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiące akt prawa miejscowego. Na obszarach, objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowanie odbywa się zgodnie z ich treścią.

W przypadku zmiany obowiązującego bądź uchwalenia nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć takie parametry i wskaźniki zabudowy aby nie naruszały one ustaleń studium.

3 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

3.1 Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Na terenie gminy Bakałarzewo znajdują się następujące tereny objęte prawnymi formami ochrony przyrody, które podlegają specjalnym zasadom użytkowania wynikającym z przepisów je powołujących:

- Obszar Natura 2000:
  - ✓ „Dolina Górnej Rospudy”,
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
  - ✓ Dolina Rospudy,
  - ✓ Pojezierze Północnej Suwalszczyzny,
- Rezerwat przyrody „Ruda”,
- Pomniki przyrody.

Dla wyżej wymienionych obszarów wyznaczone zostały zasady użytkowania oraz zakres ochrony.

Obszary Chronionego Krajobrazu - na obszarach chronionego krajobrazu obowiązują ograniczenia zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami je powołującymi.

Obszary Natura 2000 – dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych powołany Zarządzeniem nr 24/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 grudnia 2013 r. (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2013 r. poz. 4472) zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 września 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Górnej Rospudy PLH200022 (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2017 r. poz. 3414).

Rezerwaty przyrody „Ruda” na obszarze rezerwatu obowiązują ograniczenia zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami powołującymi.

Pomniki przyrody - na terenie pomników przyrody obowiązują ograniczenia zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami go powołującymi.

3.2 Obszary objęte innymi prawnymi formami ochrony

Z tytułu przepisów prawa - Ustawa o lasach i Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Lasy ochronne

Lasy ochronne to takie, które:

- 1) chronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin;
- 2) chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów;
- 3) ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków;
- 4) są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu;
- 5) stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej;
- 6) mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa;
- 7) są położone:
  - a) w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców,
  - b) w strefach ochronnych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej
  - c) w strefie górnej granicy lasów.

Na terenie gminy Bakalarzewo wydzielono następujące lasy ochronne:

1. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni 378,95 ha,
2. Lasy wodochronne – 169,00 ha,
3. Lasy chroniące cenne fragmenty przyrody – 163,50 ha,

4. Lasy glebochronne – 27,76 ha,
5. Lasy stanowiące ostoje zwierząt – 15,63 ha,
6. Lasy ochronne miast – 3,06 ha.

Zasady użytkowania lasów ochronnych regulują przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W lasach ochronnych mogą być wznoszone budynki i budowle służące gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz urządzenia służące turystyce.

W przypadkach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi i brakiem innych gruntów lasy ochronne mogą być przeznaczone na inne cele niż określone powyżej, po uzyskaniu zgody właściwego organu.

Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III zwartych kompleksów

Przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Zgoda taka nie jest wymagana jeśli wspomniane grunty spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;
- 2) położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- 3) położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy o drogach publicznych;
- 4) ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

Zasady przeznaczania użytków rolnych klas I-III regulują przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Z tytułu przepisów prawa – Ustawa prawo wodne

Położenie gminy nad rzekami Rospuda i Czerwonka wiąże się z powodziami, podtopieniami oraz dopływem nieznanymi zanieczyszczeń.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują zasady zagospodarowania zgodne z przepisami ustawy Prawo wodne.

Z tytułu przepisów prawa – Prawo geologiczne i górnicze i Prawo ochrony środowiska

Na terenie gminy Bakalarzewo znajdują się następujące udokumentowane złoża kopalin kruszywa naturalnego: Kotowina, Bakalarzewo III, Bakalarzewo IV.

Zgodnie z obowiązującym prawem złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.

Z planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

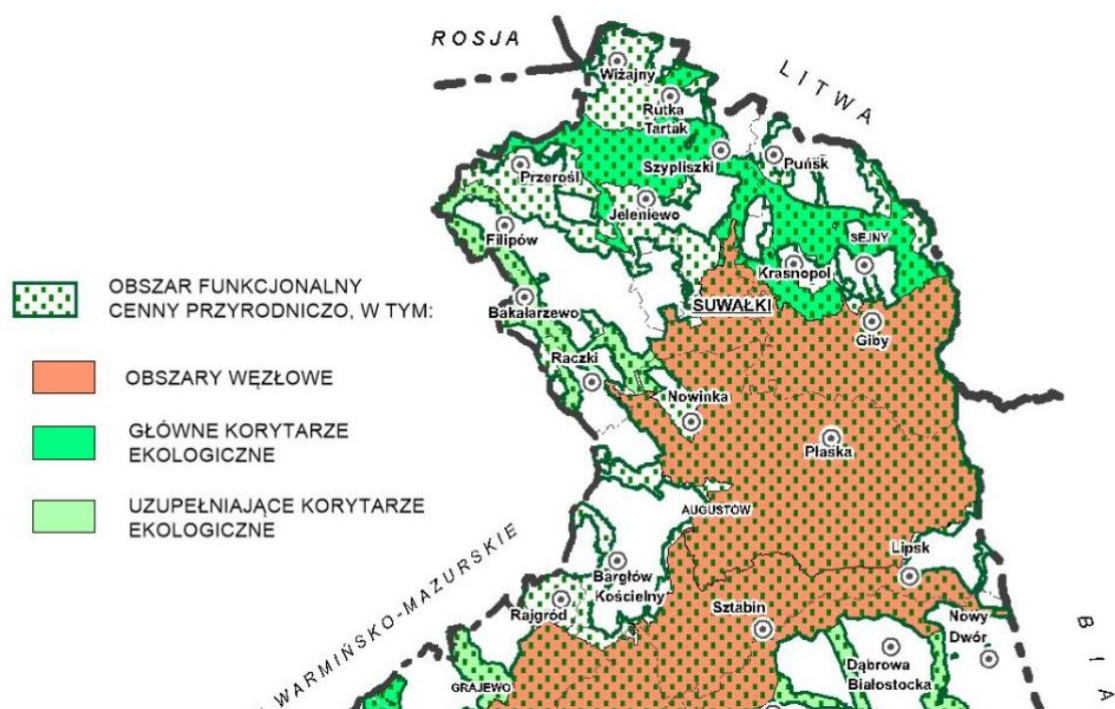
Kreując politykę przestrzenną gminy dotyczącą obszarów chronionych należy odnieść się do Planu Zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (2017). W szczególności należy zachować ciągłość przestrzenną i funkcjonalną ekosystemów leśnych i dolinnych zwłaszcza w obszarze korytarzy ekologicznych. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego wskazuje na terenie gminy Bakalarzewo uzupełniający korytarz ekologiczno-migracyjny regionalnej sieci ekologicznej.

Jest to **korytarz KPn-4B Puszcza Augustowska – Puszcza Borecka** obejmujący rezerwat przyrody „Ruda” oraz część:

- a) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”,
- b) SOO Siedlisk Natura 2000 – Dolina Górnej Rospudy PLH 200022.

Korytarze te tworzą doliny mniejszych rzek i jezior oraz tereny rolno-leśne, które w zdecydowanej większości nie są objęte ochroną prawną przyrody i które stanowią będą uzupełnienie powiązań obszarów węzłowych i głównych korytarzy ekologiczno-migracyjnych oraz umożliwić migracje zwierząt i roślin w skali lokalnej.

Ryc. 3.1 Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

W celu ochrony korytarzy ekologicznych należy zachować trwałość gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w granicach korytarzy ekologicznych. Aby zapewnić ciągłość korytarzy powinno się ograniczyć na ich terenie zwartą zabudowę uniemożliwiającą swobodną migrację zwierząt. Na etapie budowy nowych i przebudowy istniejących już ciągów komunikacyjnych powinno się rozważyć lokalizację przejść i przepławek dla zwierząt. Szczegółowa lokalizacja i rozwiązania techniczne dotyczące umożliwienia migracji zwierząt przez antropogeniczne bariery komunikacyjne powinny być wskazane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3.3 Obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody

Nie planuje się powołania nowych form ochrony przyrody na terenie gminy Bakałarzewo.

3.4 Zasady ochrony krajobrazu kulturowego

Krajobraz kulturowy gminy Bakałarzewo nie uległ istotnej zmianie na przestrzeni wieków. Nadal najbardziej charakterystycznym jego elementem jest dolina rzeki Rospudy oraz górujący nad miejscowością Bakałarzewo kościół, stanowiący istotną dominantę w przestrzeni gminy. W wielu miejscowościach zachował się pierwotny typ zabudowy

ulicowej (np. Stary Skazdub, Zajązkowo, Kamionka Poprzeczna, Chmielówka Stara) lub rozproszonej, kolonijnej (np. Suchorzec, Nowa Chmielówka, Płociczno).

W celu ochrony krajobrazu kulturowego należy nawiązywać zabudowę do tradycyjnych zasad jej lokalizowania oraz unikać zabudowy powstającej w oderwaniu od istniejących tradycyjnych układów przestrzennych. Ochrona krajobrazu kulturowego powinna następować m. in. poprzez stosowanie historycznej kolorystyki dachów i elewacji, wykorzystywanie elementów budownictwa regionalnego w budownictwie współczesnym, sytuowanie i komponowanie bryły zgodnie z ukształtowaniem terenu, ograniczenie gabarytów budynków oraz użycie tradycyjnych materiałów budowlanych (drewno, kamień, cegła, dachówka). Pomocne w ochronie krajobrazu kulturowego mogą stać się odpowiednie zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Podstawą prawną ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, regulująca w sposób całościowy pojęcia zabytku, ochrony i opieki nad zabytkami, form ochrony, kompetencje organów ochrony zabytków, w tym administracji rządowej i samorządowej, formy finansowania opieki nad zabytkami, ich ewidencjonowania, itd.

Głównym celem ochrony dziedzictwa kulturowego jest ochrona i rewaloryzacja krajobrazu kulturowego gminy, poprzez działania zmierzające do:

- zachowania dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu dla rozwoju gospodarczego gminy i dla budowania tożsamości jego mieszkańców,
- rewaloryzacji krajobrazu kulturowego gminy,
- kształtowania spójnej przestrzeni gminnej sieci powiązań kulturowo-przyrodniczych,
- kształtowania struktur przestrzennych w oparciu o przesłanki historyczne,
- ochrony charakterystycznych elementów krajobrazu kulturowego gminy,
- ekspozycji najcenniejszych elementów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy.

4.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego

Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Bakalarzewo znajduje się 7 obiektów ujętych w rejestrze zabytków województwa podlaskiego (tabela nr 11.1 – Tom I „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”). Obiekty te podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa ta oraz inne przepisy odrębne regulują również zasady zagospodarowania zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz ich otoczenia.

Wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne związane z tymi obiektami powinny być prowadzone zgodnie z przepisami w/w ustawy oraz przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony i opieki nad zabytkami. Wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne związane z tymi obiektami, należy skonsultować z konserwatorem zabytków.

Zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Poza obiektami ujętymi w wojewódzkim rejestrze zabytków na terenie gminy zlokalizowane są obiekty i zespoły ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków (wymienione Tom I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w rozdz. 11.3) .

Wszelkie prace w obrębie tych obiektów regulują przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami i ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W obiektach ewidencyjnych ochronie podlegają:

- historyczna bryła budynku,
- historyczny kształt dachu i jego pokrycie,
- historyczny wystrój elewacji budynków, w tym rozmieszczenie i wielkość otworów okiennych i drzwiowych, rodzaj stolarki, detal architektoniczny,
- występowanie zabytkowych elementów małej architektury (ogrodzenia, pomniki, rzeźby),
- historyczne materiały budowlane i kolorystyka,

W obrębie cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego (aleje, układ kwater), ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury tj. ogrodzenia, pompy wody, kaplice.

Wymienione wyżej elementy należy uwzględnić przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Działania w obrębie elementów chronionych podlegają uzgodnieniu z właściwym terenowo konserwatorem zabytków.

Zasady ochrony zabytków archeologicznych

W gminie Bakalarzewo znajduje się 54 stanowisk archeologiczne ujętych w ewidencji stanowisk archeologicznych.

Dla ochrony zabytków archeologicznych należy ustalić w miejscowych planach zasady i warunki zagospodarowania i zabudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla stanowisk archeologicznych oraz obiektów archeologicznych o własnej formie krajobrazowej należy uwzględnić możliwość ich trwałego zachowania i ewentualnego wykorzystania do celów dydaktycznych i turystycznych.

W przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego, znajdującego się w ewidencji zabytków AZP, prace ziemne należy poprzedzić weryfikacyjnymi sondażowymi badaniami archeologicznymi.

Gminna ewidencja zabytków i program opieki nad zabytkami

Zgodnie z treścią ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „*Wójt prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy*”. Ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami.

Gmina Bakalarzewo jest w trakcie opracowanie Gminnej ewidencji zabytków. Uchwalony dokument powinien posłużyć jako podstawa do opracowania programu opieki nad zabytkami.

Zasady ochrony dóbr kultury współczesnej

Na terenie gminy nie występują dobra kultury współczesnej w związku z powyższym nie określa się zasad ich ochrony.

4.2 Obiekty i obszary proponowane do objęcia ochroną konserwatorską

Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego Plany ochrony parków kulturowych powinny być instrumentem ochrony miejsc i obszarów o wartościach wyjątkowych, nacechowanych bogactwem form krajobrazu i dziedzictwa kulturowego, z zachowaną historyczną strukturą przestrzeni z zabytkami charakterystycznymi dla miejscowej wielokulturowej i wielonarodowościowej tradycji. Obszary o priorytetowych wartościach kulturowo-przyrodniczo-przestrzennych predestynowane do objęcia formą ochrony krajobrazu kulturowego – Parku Kulturowego – określi ustawowy audyt krajobrazowy. Ze wstępnej oceny wynika, że jako przedmiot takiej ochrony mogą być rozpatrywane m.in.: „Forty Pozycji Granicznej”.

Szczegółowe granice parku kulturowego będą określone po zapadnięciu decyzji o ustanowieniu tejże formy ochrony. Dodatkowo, *zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego*, gdzie zostaną określone szczegółowe zapisy i zasady przeznaczenia terenu.

5 Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Gmina Bakalarzewo posiada znaczną ilość obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę letniskową. Duży wzrost budownictwa letniskowego i agroturystycznego o różnym standardzie i zakresie świadczonych usług dodatkowych doprowadzić mogą do ekologicznej degradacji obszarów chronionych oraz atrakcyjnych terenów turystyczno – wypoczynkowych położonych wokół jezior. Dlatego też najważniejszym kierunkiem w zakresie rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej gminy Bakalarzewo jest uzbrojenie terenów zabudowanych oraz przeznaczonych pod zabudowę w wodociąg, kanalizację i energię elektryczną oraz budowa lub rozbudowa systemu komunikacyjnego.

W celu usprawnienia ruchu gminnego i międzygminnego należy dążyć do przebudowy i remontów dróg powiatowych i gminnych. Bardzo ważne jest utrzymanie tych dróg w należytym stanie. Priorytetowo powinny być remontowane drogi obsługujące największą ilość mieszkańców i leżące na obszarach o największej w skali gminy aktywności gospodarczej.

5.1 Kierunki rozwoju układu drogowego

Przez teren gminy Bakalarzewo przebiega droga wojewódzka nr 653 relacji Sedranki-Bakalarzewo – Suwałki – Sejny - Poćkuny o klasie technicznej G oraz 11 dróg powiatowych o łącznej długości 56,88 km i klasach technicznych G i Z. Dodatkowo na terenie gminy Bakalarzewo zlokalizowane są 52 drogi gminne o łącznej długości 97 km, które posiadają klasę techniczną D (dojazdową).

Zgodnie z zapisami **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (2017)** gmina Bakalarzewo została zaliczona do gmin o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego, na terenie których wymagana jest poprawa stanu infrastruktury transportowej.

Stan techniczny przebiegającej przez teren gminy drogi wojewódzkiej jest bardzo dobry. Zadawalający jest również stan techniczny dróg powiatowych. Drogi gminne w niewielkim zakresie posiadają nawierzchnię asfaltową, większość to drogi o nawierzchni gruntowej lub żwirowej, pod względem szerokości niespełniające wymogów rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim

powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Dlatego też najbliższe lata będą obejmowały prace służące poprawie stanu technicznego dróg gminnych oraz utrzymaniu i poprawie stanu technicznego dróg powiatowych.

Do najważniejszych działań z zakresu infrastruktury drogowej, zawartych w dokumentach strategicznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, których realizację planuje się w ciągu najbliższych lat, trzeba więc zaliczyć:

- przebudowa drogi 1120 B Bakalarzewo – Raczki
- przebudowa drogi 1122 B Bakalarzewo – Karasiewo – Konopki
- przebudowa drogi 1111 B Filipów – Olszanka – Chachłuszki – Stara Chmielówka
- przebudowa mostu w miejscowości Matłak
- przebudowa drogi gminnej Nr 101924B w miejscowości Klonowa Góra o długości ok. 0,700 km
- przebudowa drogi gminnej Nr 101929B w miejscowości Zdręby - Słupie
- przebudowa drogi gminnej Nr 101922B w miejscowości Stary Skazdub - Malinówka
- przebudowa drogi wewnętrznej na działce Nr 832 w miejscowości Bakalarzewo
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej w infrastrukturze obszaru jeziora Sumowo i rzeki Rospuda
- wykonanie miejsc postojowych na działce gminnej w Bakalarzewie
- budowa wiaty na działce gminnej Nr 828 w miejscowości Bakalarzewo z przeznaczeniem na skansen pożarnictwa
- wykonanie wolnostojącej altany na działce gminnej Nr 36/1 w Matłaku
- budowa pomostu na jeziorze Skazdubek.
- wykonanie wolnostojącej altany w miejscowości Stara Kamionka.
- budowa drogi gminnej nr 101973B w miejscowości Bakalarzewo, etap I.
- przebudowa drogi gminnej Nr 101924B w miejscowości Nowy Skazdub
- budowa dróg gminnych:
  - Lipowe - Płociczno-Białe Nr 1019452 (1,5 km)
  - Nowa Kamionka – Zajązkowo – Podwólczanka Nr 10954B (1,3 km)
  - Kamionka Poprzeczna – Stara Kamionka Nr 101959B (0,8 km)
  - Karasiewo – Sadłowina Nr 101945B (2,5 km)
  - Zdręby – Klonowa Góra Nr 101926B (1,0 km)
  - Nowy Skazdub – Zdręby Nr 101925B (1,4 km)

- Bakałarzewo – Stary Skazdub Nr 101921B (1,8 km)
- Klonowa Góra – Nowy Skazdub Nr 101924B (1,6 km)
- Góra – Bartnia Góra Nr 101949B (2,7 km)
- Sokołowo – Korobiec Nr 101930B (odc.0,55 km)
- Słupie – Sokołowo Nr 101929B (odc.1,3 km)
- Nowa Wieś – Nowa Wieś Nr 101952B (odc. 1,0 km)
- Malinówka – Stary Skazdub Nr 101922B (odc. 1,0 km)
- Sadłowina - Konopki Nr 101943 (odc. 1,0 km)
- budowa dwóch odcinków dróg wewnętrznych (0,6 km i 0,32 km) w miejscowości Stara Chmielówka,
- opracowanie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę ciągu pieszo-jezdnego oraz dróg wewnętrznych na ul. Krzywej w Bakałarzewie z zagospodarowaniem terenu,
- opracowanie dokumentacji technicznej na budowę ulicy Jeziornej.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego wyznacza kierunki **współpracy z województwem warmińsko-mazurskim. W zakresie infrastruktury transportowej (drogi wojewódzkie o znaczeniu międzyregionalnym) zakłada się** modernizację i utrzymanie dobrego stanu technicznego, w tym: (...) nr 653 Sedranki – Bakałarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny kl. G,(...).

5.2 Układ komunikacyjny nadrzędny, podstawowy i uzupełniający

Nadrzędny układ komunikacyjny dla gminy Bakałarzewo stanowi droga wojewódzka nr 653 Sedranki – Bakałarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny. Droga w układzie równoleżnikowym zapewnia mieszkańcom gminy dojazd do miasta powiatowego Suwałki oraz do miasta Olecka położonego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Układ komunikacyjny podstawowy zapewnia ciąg dróg powiatowych o numerach: 1122B, 1123B, 1124B oraz droga nr 1109B relacji Filipów – Bakałarzewo. Wymienione powyżej drogi zapewniają łączność komunikacyjną dla mieszkańców gminy w kierunkach północ – południe. Ciąg dróg powiatowych o numerach: 1122B, 1123B, 1124B, zapewnia dojazd do Olecka poprzez miejscowość Karasiewo. Droga powiatowa nr 1109B relacji

Filipów – Bakalarzewo stanowi połączenie komunikacyjne z położoną na północy miejscowością turystyczną Matłak a w dalszej kolejności z gminą Filipów.

Na układ uzupełniający składają się pozostałe drogi powiatowe i gminne, które zapewniają obsługę poszczególnych miejscowości gminy. W zakresie tego układu znajdują się również drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych.

5.3 Szlaki turystyczne

Przez gminę Bakalarzewo przebiegają:

- dwa szlaki rowerowe :
  - ✓ Pierścień Rowerowy Suwalszczyzny
  - ✓ Szlak Fortyfikacji Pozycji Granicznej
- Szlaki piesze:
  - ✓ Ku dolinie Rospudy
  - ✓ Niebieski szlak PTTK
  - ✓ Pieszy szlak pielgrzymkowy św. Jakuba pn. „Camino Polaco”
- Szlak kajakowy Rospuda
- Szlak Samochodowy Fortyfikacji Pozycji Granicznej
- Szlak frontu Wschodniego I Wojny Światowej
- „Baśniowy Szlak”

Uwzględniając możliwości finansowe samorządów, należy dążyć do budowy układu dróg rowerowych i tras turystycznych, z wykorzystaniem sieci dróg lokalnych wraz z siecią parkingów i wypożyczalni oraz przechowalni rowerów. Ścieżki rowerowe mogą być realizowane w postaci wydzielonych ścieżek oraz ulic ruchu mieszanego. Istotna jest budowa parkingów, stojaków i wiat dla rowerów przed obiektami użyteczności publicznej, punktami usługowymi, sklepami oraz w obrębie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Należy dążyć do czytelnego oznakowania istniejących tras turystycznych oraz ich promocję.

Zgodnie z zapisami **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego**, gmina Bakalarzewo została zaliczona do Rejonu turystycznego o znaczeniu regionalnym – III.12 Dolina Rospudy.

Dolina Rospudy – z jeziorami wzdłuż biegu rzeki, z urozmaiconą rzeźbą terenu, oraz zabytkami, w tym militarnymi, predestynowana głównie do aktywnej turystyki krajoznawczej wodnej, a w połączeniu z Puszcą Augustowską i Kanałem Augustowskim może stanowić poszerzenie rejonu o znaczeniu międzynarodowym „Puszcza Augustowska”.

Ryc. 5.1 Rejon turystyczny „Dolina Rospudy”

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Ponadto, chociaż bezpośrednio przez teren Gminy nie przebiega szlak rowerowy Polski Wschodniej Green Velo (aktualnie najważniejszy szlak rowerowy prowadzący przez 5 województw Polski Wschodniej, od Elbląga przez Przemyśl do Kielc), to gmina Bakalarzewo została wpisana w tzw. korytarz oddziaływania tego szlaku. W związku z tym obiekty i atrakcje turystyczne mogą certyfikować się jako Miejsca Przyjazne Rowerzyście szlaku Green Velo, co ma znaczenie dla rozwoju gospodarczego całego regionu i potencjału rozwojowego tego produktu turystycznego.

5.4 Infrastruktura techniczna

5.4.1 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Według danych zgromadzonych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego dostęp do wodociągu w gminie Bakalarzewo w 2016 roku posiadało 81,5% jej mieszkańców. Na terenie miejscowości Bakalarzewo znajduje się ujęcie wody z dwiema czynnymi studniami, z których korzystają prawie wszyscy mieszkańcy gminy, z wyjątkiem 54 gospodarstw, które korzystają z ujęcia wody w miejscowości Motule Stare na terenie gminy Filipów.

Do sieci kanalizacyjnej podłączonych było 1942 osób, tj. 62% ogółu mieszkańców gminy Bakalarzewo. Mieszkańcy nieobjęci siecią kanalizacyjną gromadzą nieczystości w zbiornikach bezodpływowych. Nieczystości z gminy trafiają do oczyszczalni ścieków znajdującej się w Bakalarzewie. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, której odbiornikiem jest rzeka Czerwonka.

Cele i zasady rozwoju infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Bakalarzewo obejmują przede wszystkim:

- dalszy rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy,
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy, punktom usługowym i produkcyjnym dostępu do urządzeń zaopatrujących w wodę, o jakości zgodnej z obowiązującymi normami,
- zapewnienie niezawodności w dostawie wody,
- uzbrojenie w sieć wodociągową i kanalizacyjną terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ich treścią.

Dopuszcza się możliwość budowy nowych ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody.

Gmina Bakalarzewo nieustannie podejmuje działania mające na celu zapewnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jak największej ilości mieszkańców, czego odzwierciedleniem są zadania zawarte w lokalnych dokumentach strategicznych, przewidujące m in. budowa sieci wodociągowej we wsi Wólka Folwark – Wólka oraz Sokołowo.

Zasady rozwoju infrastruktury w zakresie odprowadzenia ścieków sanitarnych obejmują przede wszystkim:

- zorganizowane odprowadzanie i oczyszczanie ścieków z gospodarstw domowych, które przyczyni się do rozwiązania problemu nielegalnego pozbywania się nieczystości płynnych oraz nieszczelnych zbiorników bezodpływowych,
- zorganizowane odprowadzanie i oczyszczanie ścieków z terenów usługowych, zakładów produkcyjnych i przemysłowych,
- promowanie inwestycji związanych z budową przydomowych oczyszczalni ścieków (zwłaszcza na terenie wsi o największym rozproszeniu),
- stosowanie zbiorników bezodpływowych do czasu wybudowania zbiorczej kanalizacji sanitarnej, a następnie podłączenie do niej mieszkańców i likwidacja zbiorników bezodpływowych,
- działania zmierzające do znacznej poprawy jakości wód płynących, stojących oraz wód podziemnych poprzez radykalne zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntu.

Wzrost skanalizowania i zwodociągowania gminy, poza podniesieniem jakości życia mieszkańców, będzie miał także znaczący wpływ na poziom ochrony środowiska oraz atrakcyjność turystyczną.

5.4.2 Gospodarka odpadami

Na terenie gminy nie ma czynnego składowiska. Do 2009 r. składowisko odpadów zlokalizowane było na terenie miejscowości Bakalarzewo. Składowisko po zamknięciu zostało poddane rekultywacji, obecnie trwa jego monitoring.

Obecny system gospodarki odpadami na terenie poszczególnych województw oparty jest o regionalizację. Województwo podlaskie podzielone jest na cztery regiony gospodarki odpadami komunalnymi: Region Północny, Region Centralny, Region Zachodni, Region Południowy. Gmina Bakalarzewo w związku ze swoim położeniem geograficznym przynależy do Regionu Północnego. Instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Północnym (składowisko odpadów, instalacja mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów) zlokalizowane są w Suwałkach. Odpady od właścicieli nieruchomości z terenu gminy odbiera prywatna firma, która następnie dostarcza je na składowisko odpadów w Suwałkach.

Dalsza gospodarka odpadami na terenie gminy Bakalarzewo będzie funkcjonowała w oparciu o „Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego za lata 2016-2022”, który zakłada do osiągnięcia wymienione poniżej cele.

Główne cele w gospodarce odpadami na lata 2016-2022 to:

1. Zmniejszenie ilości powstających odpadów:
  - a. ograniczenie marnotrawienia żywności,
  - b. wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia.
2. Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji.
3. Planowanie systemów zagospodarowania odpadów w regionach zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.
4. Zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów, w taki sposób, aby mogły one zostać w możliwie najbardziej efektywny sposób poddane recyklingowi.
5. Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie).
6. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
7. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
8. Zmniejszenie ilości odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie.
9. Zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych.
10. Zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia
11. Ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.
12. Utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi.
13. Monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12).

14. Zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m. i o cieple spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.

5.4.3 Energia elektryczna

Obecnie na terenie gminy Bakalarzewo zlokalizowane są następujące urządzenia elektroenergetyczne:

- linia elektroenergetyczna NN-400 kV relacji Ełk Bis -Alytus (Granica Państwa),
- linia WN-110 kV relacji Hańcza (Suwałki) – Olecko,
- stacje transformatorowe 20/0,4 kV,
- linie SN – 20 kV,
- linie niskiego napięcia.

W ramach rozwoju sieci elektroenergetycznej na terenie gminy Bakalarzewo planowane są budowy:

- stacji transformatorowych 20/0,4 kV,
- linii SN-20 kV zasilających w/w stacje transformatorowe 20/0,4 kV
- linii niskiego napięcia.

Wzdłuż linii 400 kV relacji Ełk Bis – Alytus (Granica Państwa) obowiązuje pas technologiczny 70 m tj. po 35 m w obie strony od osi linii. W pasie technologicznym linii 400 kV obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów w związku z oddziaływaniem linii, ujęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego umożliwiającym realizację odcinka trasy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV Ełk Bis – granica Państwa na terenie gminy Bakalarzewo, obowiązującym na podstawie Zarządzenia Zastępczego Wojewody Podlaskiego z dnia 16 lipca 2014 r. (Dz. U. Woj. Podlaskiego z 2014 r. poz. 2689).

Przez teren gminy przebiega napowietrzna linia WN-110 kV relacji Hańcza (Suwałki) – Olecko wzdłuż której obowiązuje strefa ograniczonego użytkowania o szerokości 40 m (po 20,0 m z każdej strony linii licząc od jej osi), gdzie dopuszczalna jest lokalizacji budynków po uzgodnieniu z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok.

W planach rozwoju PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok została ujęta modernizacja przedmiotowej linii 110 kV relacji Hańcza (Suwałki) – Olecko, której przebudowę planuje się na lata 2017-2022.

Dodatkowo na terenie gminy Bakalarzewo planowanych jest szereg inwestycji dotyczących linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia. Do inwestycji takich należą, zgodnie z Planem Rozwoju PGE Dystrybucja S.A. na lata 2017-2022:

Tab. 5.5.1 Inwestycje zgodne z Planem Rozwoju PGE Dystrybucja S.A. na lata 2017-2022

Planowany okres realizacji	Zakres planowanej inwestycji
2017-2022	<p>Budowa sieci SN i nn na potrzeby przyłączenia nowych odbiorców. Budowa linii SN napowietrznych – 1,1 km, kablowych – 0,5 km, Budowa linii nn kablowych – 4,1 km, Budowa stacji transformatorowych SN/nn napowietrznych – 3 szt, Budowa przyłączy kablowych wraz z układami pomiarowymi – 71 szt, Budowa przyłączy napowietrznych – 15 szt</p>
2017-2022	<p>Modernizacja istniejącej sieci WN, SN i nn. Modernizacja linii 110 kV Hańcza-Olecko na potrzeby przyłączenia OZE, Modernizacja linii napowietrznej SN-20 kV Słupie -3,0 km, Modernizacja linii napowietrznej SN-20 kV Kamionka -3,7 km, Modernizacja linii nn napowietrznych – 3,0 km, Modernizacja stacji napowietrznych SN/nn – 1 szt Modernizacja przyłączy napowietrznych – 10 szt</p>

Źródło: Planem Rozwoju PGE Dystrybucja S.A. na lata 2017-2022.

5.4.4 Zaopatrzenie w gaz

Teren gminy Bakalarzewo nie jest zasilany w gaz ziemny przewodowy.

Zgodnie z **Planem zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego** na terenie gminy Bakalarzewo projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia (interkonektor Polska-Litwa). Na terenie Gminy Bakalarzewo gazociąg ma przebiegać przez miejscowości: Podwólczanka, Zajączkowo, Zajączkowo – Folwark, Orłowo, Aleksandrowo. Dodatkowo na terenie gminy planowane są inne gazociągi wysokiego ciśnienia ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi. Dla gazociągu po jego wybudowaniu obowiązywać będą strefy kontrolowane z ograniczeniami w użytkowaniu terenów zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.4.5 Zaopatrzenie w energię ciepłą

Na terenie gminy brak jest przedsiębiorstw ciepłowniczych oraz lokalnej sieci ciepłowniczej w związku z czym nie przewiduje się inwestycji związanych w tym zakresie, a także powołania przedsiębiorstwa ciepłowniczego.

Źródłem ciepła w gospodarstwach domowych na terenie gminy są głównie piece na węgiel, ekogroszek, drewno oraz olej i gaz. W miejscowości Bakalarzewo zlokalizowane są nieliczne kotłownie olejowe związane z ogrzewaniem budynków administracji publicznej.

Kierunki rozwoju zaopatrzenia w ciepło powinny obejmować poprawę efektywności energetycznej budynków i źródeł ciepła, a także oszczędne i efektywne wykorzystanie zasobów. Należy sukcesywnie likwidować źródła ciepła na paliwa stałe, które nie będą spełniać odpowiednich norm środowiskowych. Zaleca się działania zmniejszające straty ciepłne w budynkach (izolacja cieplna, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej – tzw. termomodernizacje). Taki proces pozwoli na redukcję zużycia energii i ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Za najkorzystniejszy kierunek rozwoju w zakresie zaspokojenia potrzeb energetycznych, uznano stopniową eliminację węgla i jego pochodnych na rzecz paliw o niższej emisyjności zanieczyszczeń takich jak: olej opałowy, słoma czy drewno. Wskazany jest również rozwój gminy oparty na odnawialnych źródłach energii.

Powyższe założenia są spójne z zadaniami przewidzianymi w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Bakalarzewo na lata 2016-2020 z perspektywą do 2022 r.”, który zakłada m. in. termomodernizację budynku Urzędu Gminy i posterunku policji oraz remiz w: Karasiewie i Starej Chmielówce, a także termomodernizacje budynków indywidualnych na terenie gminy.

5.4.6 Telekomunikacja

Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych oraz pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych. Wskazuje się potrzebę rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej. Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych uzależniony będzie od wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie. W celu zwiększenia dostępności do sieci internetowej, a przez to zapewnienie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych punktów internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych, nieodpłatny dostęp do Internetu - np. za pomocą sieci Hotspotów. Powyższe zalecenia wpisują się w szereg zadań

wymienionych w dokumentach strategicznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

Budowa społeczeństwa informacyjnego w Europie jest traktowana priorytetowo przez Unię Europejską, która przeznaczona na ten cel duże środki finansowe. Do priorytetów UE w tym zakresie należą w szczególności usługi publiczne, usługi medyczne na odległość (telemedycyna), zdalne nauczanie i handel elektroniczny. Komisja Europejska finansuje szereg programów badawczych, których celem jest powiązanie uniwersyteckich laboratoriów badawczych z firmami komercyjnymi. Podstawowe założenia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce określa dokument programowy przyjęty przez RM w 2000 r. *Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce*. Samorząd Województwa Podlaskiego opracował „Koncepcję Społeczeństwa Informacyjnego”, która etapowo jest realizowana przy wsparciu funduszy UE.

Jednym z podstawowych narzędzi dostępu do informatyzacji staje się obecnie szerokopasmowy Internet oparty na światłowodowych infostradach. Przy wsparciu środków UE zrealizowany został projekt **Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej** (dł. sieci 1 882 km z 178 węzłami), co zapewniło dostęp do internetu dla 90% gospodarstw domowych województwa.

Tendencje i prognozy rozwoju

Problemem (określonym w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 r.) jest niska dostępność teleinformatyczna. Pod względem odsetka miejscowości z dostępem do sieci światłowodowych województwo podlaskie zajmuje przedostatnią pozycję wśród województw kraju.

Według UKE w 2012 roku w 92% miejscowości regionu żaden operator sieci nie oferował dostępu do zakończeń infrastruktury światłowodowej. Województwo podlaskie zajmuje 12 miejsce na 16 województw w rankingu zdolności rozwiązywania problemów w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Duże zróżnicowanie w tym zakresie występuje wewnątrz województwa. Bariera jest niski poziom umiejętności społeczeństwa i stopień koordynacji działań wszystkich szczebli samorządowych, nauki i biznesu. Urząd Marszałkowski opracował „Koncepcję Społeczeństwa Informacyjnego”, gdzie dokonano ustaleń dotyczących uwarunkowań rozwoju systemów oraz wyznaczono kierunki informatyzacji województwa. Inwestycje w zakresie rozwoju technologii

informatycznych są jednym z priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020.

Powiązania systemami telekomunikacyjnymi i teleinformatycznymi tworzyć będą różnorodne sieci, w tym sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej ze 178 węzłami dostępowymi, w ramach której sieć szkieletowa będzie otwarta dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw telekomunikacyjnych dostarczających usług szerokopasmowych użytkownikom końcowym – mieszkańcom, podmiotom publicznym i gospodarczym

Zgodnie z kierunkami i zasadami realizacji celów polityki przestrzennej województwa (*Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego*) w zakresie rozwoju infrastruktury telekomunikacji i teleinformatyki przyjęto kierunek:

Stworzenie społeczeństwa cyfrowego, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu grup społecznych i regionu oraz sprostanie współczesnym wymogom cywilizacyjnym wymagać będzie dalszego wspierania rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej i teleinformatycznej, w tym w szczególności:

„1) rozwoju wszystkich systemów telekomunikacyjnych (w tym telefonii stacjonarnej i komórkowej) *pod kątem wzmocnienia konkurencyjności regionu i przeciwdziałania jego marginalizacji, poprzez:*

- a) utrzymania i modernizację urządzeń, zapewniając dobry stan i standard techniczny,*
- b) rozbudowy systemów w zakresie wynikającym z potrzeb społecznych (użytkowników) i wymogów cywilizacyjnych,*

2) integracji społeczeństwa województwa ze społecznością krajową i międzynarodową, *poprzez:*

- a) rozwój infrastruktury informatycznej o największym standardzie, pod kątem zwiększenia dostępności i zakresu usług,*
- b) rozbudowę łączności teleinformatycznej dla potrzeb administracji publicznej wszystkich szczebli, pod kątem zapewnienia łączności, gromadzenia i udostępniania informacji oraz usprawnienia komunikacji pomiędzy obywatelem a administracją publiczną, w tym realizację projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej”, (...)*

3) utrzymania w dobrym stanie technicznym urządzeń radiokomunikacji, teletransmisji i radionawigacji *oraz zapewnienia prawidłowej ich pracy, oraz dalszy rozwój radiodifuzji*

i budowy stacji radiodfuzyjnych i telewizyjnych, zgodnie z zapotrzebowaniem nadawców oraz operatorów telekomunikacyjnych.”

6 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Do głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym można zaliczyć, poniżej wymienione zadania.

Tab. 6.1 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Bakalarzewo na lata 2018-2021.

Lp.	Zadania inwestycyjne
1.	Przebudowa drogi gminnej Nr 101924B w miejscowości Klonowa Góra o długości ok. 0,700 km.
2.	Przebudowa drogi gminnej Nr 101929B w miejscowości Zdręby - Słupie.
3.	Przebudowa drogi gminnej Nr 101922B w miejscowości Stary Skazdub - Malinówka.
4.	Przebudowa drogi wewnętrznej na działce Nr 832 w miejscowości Bakalarzewo.
5.	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej w infrastrukturze obszaru jeziora Sumowo i rzeki Rospuda.
6.	Wykonanie miejsc postojowych na działce gminnej w Bakalarzewie.
7.	Budowa wiaty na działce gminnej Nr 828 w miejscowości Bakalarzewo z przeznaczeniem na skansen pożarnictwa.
8.	Wykonanie wolnostojącej altany na działce gminnej Nr 36/1 w Matłaku.
9.	Budowa pomostu na jeziorze Skazdubek.
10.	Wykonanie wolnostojącej altany w miejscowości Stara Kamionka.

Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bakalarzewo na lata 2018-2021.

Poza zadaniami wymienionymi powyżej, w uchwale „budżetowej” (Uchwała nr XXXI/198/2018 Rady Gminy Bakalarzewo z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2018 rok): wymieniono:

- Budowa drogi gminnej nr 101973B w miejscowości Bakalarzewo, etap I.
- Przebudowa drogi gminnej Nr 101924B w miejscowości Nowy Skazdub.

Tab. 6.2 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Bakalarzewo.

Lp.	Zadania inwestycyjne
Budowa ulic w Bakalarzewie:	
1.	Na osiedlu domów jednorodzinnych część ul. Jeziorna, Kwiatowa, Łąkowa i Leśna
2.	ul. Kozia
3.	ul. Krzywa
Budowa dróg gminnych:	
1.	Nowa Kamionka – Wólka Folwark Nr 101939B (2,0 km)
2.	Lipowe - Płociczno-Białe Nr 1019452 (1,5 km)
3.	Nowa Kamionka – Zajączkowo – Podwólczanka Nr 10954B (1,3 km)
4.	Kamionka Poprzeczna – Stara Kamionka Nr 101959B (0,8 km)
5.	Karasiewo – Sadłowina Nr 101945B (2,5 km)
6.	Zdręby – Klonowa Góra Nr 101926B (1,0 km)
7.	Nowy Skazdub – Zdręby Nr 101925B (1,4 km)

8.	Klonowa Góra – Nowy Skazdub Nr 101924B (1,6 km)
9.	Bakałarzewo – Stary Skazdub Nr 101921B (1,8 km)
10.	Góra – Bartnia Góra Nr 101949B (2,7 km)
11.	Stara Chmielówka (droga wewnętrzna obok p. Aleksandrowiczów – 0,6 km)
12.	Stara Chmielówka (droga wewnętrzna obok p. Balczunów -0,32 km)
13.	Sokołowo – Korobiec Nr 101930B (odc.0,55 km)
14.	Słupie – Sokołowo Nr 101929B (odc.1,3 km)
15.	Nowa Wieś – Nowa Wieś Nr 101952B (odc. 1,0 km)
16.	Suchorzec – Góra Nr 101923B (odc. 0,87 km)
17.	Malinówka – Stary Skazdub Nr 101922B (odc. 1,0 km)
18.	Bakałarzewo – Bakałarzewo Kolonie Nr 101967B (odc. 0,75 km)
19.	Sadłowina - Konopki Nr 101943 (odc. 1,0 km)

Zródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bakałarzewo (Uchwała nr XIV/64/2016 Rady Gminy Bakałarzewo z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie zmian Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Bakałarzewo).

Dodatkowo na terenie gminy Bakałarzewo w ramach „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Bakałarzewo na lata 2015- 2030” planowane są działania związane z racjonalizacją wykorzystania energii, tj.:

- budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Bakałarzewo
- termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bakałarzewo

Tab. 6.4 Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bakałarzewo na lata 2015- 2020.

Lp.	Zadania inwestycyjne
1.	Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Bakałarzewo
2.	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Bakałarzewo
3.	Budowa mostu na rzece Rospudzie w Bakałarzewie
4.	Utwardzenie dróg w Bakałarzewie

Zródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bakałarzewo na lata 2015- 2020.

Tab. 6.5 Cele, kierunki inwestycji oraz zadania, zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Bakałarzewo na lata 2016-2020 z perspektywą do 2022r.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek Interwencji	Zadanie
Gospodarka wodno-ściekowa	Zwiększenie zasięgu oraz modernizacja infrastruktury wodociągowej	Rozbudowa oraz modernizacja sieci wodociągowej	-Sieć wodociągowa rozdzielcza i sieć kanalizacji sanitarnej z pompownią ścieków w Bakałarzewie
			- Sieć wodociągowa rozdzielcza we wsi Wólka Folwark – Wólka
	Ograniczenie niskiej emisji	Wykonanie termomodernizacji budynków na terenie gminy	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy i Posterunku Policji oraz remiz w: Karasiewie i Starej Chmielówce
			Termomodernizacja budynków indywidualnych na terenie gminy

Ochrona klimatu i jakości powietrza		Wykonanie modernizacji oświetlenia ulicznego	Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Bakalarzewo
	Poprawa jakości powietrza poprzez poprawienie warunków ruchu drogowego na terenie gminy	Przebudowa dróg gminnych oraz powiatowych	Budowa mostu i ścieżki edukacyjnej na rzece Rospudzie w Bakalarzewie
			Utwardzenie dróg w Bakalarzewie
		Budowa i organizacja tras rowerowych oraz chodników i parkingów	Przebudowa ulic w Bakalarzewie i dróg gminnych w poszczególnych wsiach
Zagrożenia hałasem	Ograniczenie poziomu hałasu	Przebudowa dróg gminnych oraz powiatowych	Sieć ścieżek rowerowych m.in. we wsiach usytuowanych przy jeziorach i rzekach, z Bakalarzewa do Nowej Wsi i Matłaku
			Budowa mostu i ścieżki edukacyjnej na rzece Rospudzie w Bakalarzewie
			Utwardzenie dróg w Bakalarzewie
		Budowa i organizacja tras rowerowych	Przebudowa ulic w Bakalarzewie i dróg gminnych w poszczególnych wsiach
			Sieć ścieżek rowerowych m.in. we wsiach usytuowanych przy jeziorach i rzekach, z Bakalarzewa do Nowej Wsi i Matłaku

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Bakalarzewo na lata 2016-2020 z perspektywą do 2022 r.

7 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Tab. 7.1 Wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych dla obszaru województwa podlaskiego w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra i Sejmik Województwa Podlaskiego.

Lp.	Dział, rodzaj Nazwa przedsięwzięcia inwestycyjnego i ew. inwestor	Lokalizacja (miasto, gmina, powiat)	Dokument ustalający inwestycję	Uwagi
INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA				
1	Modernizacja linii elektroenergetycznej WN 110kV Olecko – „Hańcza” Suwałki,	Gmina Bakalarzewo	Plan Rozwoju PGE Dystrybucja Oddział Białystok 2017 - 2022	-
INFRASTRUKTURA GAZOWNICZA				
2	Budowa INTERKONEKTORA gazowego w/c Polska – Litwa relacji Rembelszczyzna – granica RP i LT (warianty)	Obszar Województwa Podlaskiego	KPZK 2030 PCI, TEN-E, CEF	Inwestycja towarzysząca, uwzględniona w ustawie z 24.04.2009 o inwestycjach w zakresie terminalu re-gazyfikacyjne gaskroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego. Wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

8 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej

8.1 Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Na dzień sporządzenia studium na terenie gminy Bakalarzewo nie występują obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli zostanie utworzony park kulturowy „Forty Pozycji Granicznej”, zajdzie potrzeba opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8.2 Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Wszystkie działki ewidencyjne położone na terenach budowlanych, których kształt uniemożliwia ich wykorzystanie zgodnie z planowanym przeznaczeniem, powinny ulec scaleniu i ponownemu podziałowi, zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 maja 2005 roku w sprawie scalania i podziału nieruchomości. Na terenie gminy Bakalarzewo nie wyznacza się terenów wymagających scaleń i podziału nieruchomości.

8.3 Obszary przestrzeni publicznej

Przestrzeń publiczna to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Za przestrzeń publiczną na terenie gminy Bakalarzewo w rozumieniu ww. ustawy uznaje się: rynek w Bakalarzewie wraz z towarzyszącym mu placem zabaw dla dzieci oraz ulicami przyległymi, tworzącymi centrum usługowemu miejscowości. Poza rynkiem

za przestrzenie publiczne uznaje się: stadion, plac przy budynku ochotniczej straży pożarnej i biblioteki gminnej, Wioskę Zapomnianych Wojów, ścieżkę ekologiczną nad rzeką Rospudą, świetlice wiejskie, plaże gminne, tereny obiektów administracji, obiekty usług oświaty, zdrowia, tereny zieleni urządzonej oraz ośrodki kultury religijnej i cmentarze.

Planowanymi zadaniami związanymi z rozwojem przestrzeni publicznej na terenie gminy Bakalarzewo są m. in.:

- sporządzenie projektu zagospodarowania terenu - miejsce rekreacji przy rzece Rospuda w Bakalarzewie - siłownia na świeżym powietrzu,
- budowa świetlicy wiejskiej w Starej Kamionce,
- remont placu publicznego z budową i przebudową obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
- budowa bulwaru nad rzeką Rospudą
- budowa pełnowymiarowej sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Bakalarzewie
- budowa mostu na rzece Rospudzie
- budowa ścieżek rowerowych m. in. we wsiach usytuowanych przy jeziorach i rzekach, z Bakalarzewa do Nowej Wsi i Matłaku.

Działania władz gminy powinny być ukierunkowane na kreowanie lokalnych centrów wsi, szczególnie tych leżących przy głównych ciągach komunikacyjnych i turystycznych. Wiązało się to będzie z różnorodnymi inwestycjami, w tym z modernizacją i budową infrastruktury technicznej oraz lokalizacją usług obsługi mieszkańców i turystów.

Należy dążyć do tworzenia przestrzeni o charakterze centrotwórczym w ramach poszczególnych jednostek, których zadaniem będzie stworzenie płaszczyzny integracji społecznej mieszkańców. Doskonałym rozwiązaniem będzie kreowanie takich obszarów wokół usług publicznych, w szczególności świetlic wiejskich oraz terenów sportowych i rekreacyjnych danej jednostki. Wskazane jest dążenie do uporządkowania i podniesienia standardu istniejących terenów publicznych, w szczególności: parków, zieleńców oraz zieleni towarzyszącej usługom publicznym tak aby cechowała je wysoka wartość estetyczna.

9 Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest najskuteczniejszym narzędziem, zapewniającym zgodność zamierzonego zagospodarowania z uwarunkowaniami środowiskowymi, potrzebą ochrony przyrody oraz wieloletnią polityką gminy sformułowaną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Pozwala on sterować procesami rozwoju przestrzennego na terenach, gdzie będą one dopiero następować. Pozwala na ograniczenie występowania niepożądanych zjawisk, a nawet przywracać stan sprzed niekorzystnych zmian.

Jak wynika z treści „Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Bakalarzewo w okresie 2010 r. – 2014 r.” wszystkie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wykonane w latach 1997-2003 na podstawie nieobowiązującej aktualnie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu przestrzennym wymagają aktualizacji ze względu na niezgodność z wymaganiami obowiązujących przepisów prawa. W związku z czym gmina w najbliższych latach będzie przystępowała do sporządzenia zmian nieaktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Pozostałe uchwały w sprawie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinny być podejmowane w zależności od potrzeb, zgodnie z wnioskami mieszkańców i zainteresowaniem potencjalnych inwestorów oraz popytem na działki budowlane. Na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” oznaczone zostały obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Również zmiana przeznaczenia gruntów rolnych (klasy I–III) na cele nierolnicze i leśnych i na cele nieleśne, zgodnie z zapisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych dokona się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W przyszłości miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą tworzone głównie w dwóch celach. Pierwszy z nich to dostosowanie planów do zmieniających się przepisów prawa. Drugim celem będzie chęć dostosowania planów do potrzeb inwestycyjnych gminy i mieszkańców.

Należałoby rozważyć objęcie miejscowymi planami terenów, które w studium przeznaczone są pod rozwój funkcji osadniczej oraz funkcji gospodarczej.

Biorąc pod uwagę fakt, iż procedura uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest bardzo złożona, czasochłonna i dość kosztowna, istnieje prawdopodobieństwo, iż poszczególne plany będą opracowywane w dość dużej odległości czasowej, gdyż uzależnione będzie to przede wszystkim od budżetu, jakim będzie dysponowała gmina w danym roku. Nie zmienia to faktu, iż cele polityki władz gminy powinny być ukierunkowane nie tylko na dziedziny związane z zaspokojeniem podstawowych potrzeb mieszkańców, ale również na problem kształtowania przestrzeni gminy i zrównoważony rozwój poprzez narzędzia planistyczne, jakimi są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

10 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Kształtowanie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej powinno odbywać się z należytą uwagą. Obszar gminy Bakalarzewo charakteryzuje się dużym udziałem użytków rolnych oraz leśnych, które łącznie zajmują ponad 91% (użytki rolne 76,67%, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 14,59%).

Tab. 10.1 Zestawienie gruntów na terenie gminy Bakalarzewo.

Rodzaj gruntu		Powierzchnia ewidencyjna w ha	Udział w % powierzchni gminy
Użytki rolne	Grunty orne	6863	56,00
	Sady	42	0,34
	Łąki trwałe	602	4,91
	Pastwiska trwałe	1641	13,39
	Grunty rolne zabudowane	197	1,61
	Grunty pod stawami	0	0,00
	Grunty pod rowami	52	0,42
	Razem	9397	76,67
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Lasy	1740	14,20
	Grunty zadrzewione i zakrzewione	48	0,39
	Razem	1788	14,59
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	20	0,16
	Tereny przemysłowe	2	0,02
	Inne tereny zabudowane	31	0,25
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	0	0,00
	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	8	0,07
	Tereny komunikacyjne	259	2,11
	Użytki kopalne	2	0,02
	Razem	322	2,63
Grunty pod wodami	Powierzchniowymi płynącymi	213	1,74
	Powierzchniowymi stojącymi	53	0,00
	Razem	266	2,17
Użytki ekologiczne		0	0,00
Nieużytki		483	3,94
Tereny różne		0	0,00
Razem		12256	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Suwałkach, stan na 1.01.2016 r.

Na terenie całej gminy Bakalarzewo dopuszcza się kontynuację funkcji związanych z produkcją rolną. Jedną z najważniejszych zasad obowiązujących w gospodarce ziemią powinna być maksymalna ochrona użytków rolnych i leśnych. Na cele nieleśne i nierolnicze należy przeznaczyć przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako nieużytki, w dalszej kolejności inne grunty o najniższej przydatności. Następną zasadą jest likwidacja nadmiernego rozdrobnienia agrarnego oraz równomierny i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich przy równoczesnym zachowaniu wartości środowiskowych i kulturowych istniejącego osadnictwa.

10.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Na obszarze gminy Bakalarzewo na dzień 1 stycznia 2016 r. użytki rolne zajmowały 9397 ha według zestawienia gruntów prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Suwałkach. Udział gruntów ornych wśród użytków gruntowych wyniósł ok. 77% ich ogólnej powierzchni.

Na terenie gminy jak i całego powiatu suwalskiego występują gleby typowo polodowcowe, należące do słabszych, mało urodzajnych. Zasadniczą część gleb reprezentuje kompleks zbożowo-pastewny mocny (92317 ha), kompleks żytni bardzo dobry (1744 ha), Kompleks żytni bardzo słaby (1520 ha).

Zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych regulują przepisy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ochrona gruntów rolnych polega w szczególności polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Należy dokonać wszelkich starań aby na cele nierolnicze nie przeznaczać użytków rolnych klas bonitacyjnych I–III ze względu na ich dużą wartość produkcyjną oraz z uwagi, że na terenie gminy Bakalarzewo zajmują one niewielką powierzchnię (klasa I i II– nie występuje, klasa III (RIIIb – 0,28 ha, ŁIII – 1,54 ha, PIII – 55,00 ha)).

Przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Jeśli wspomniane grunty spełniają łącznie następujące warunki:

1. co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;
2. położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami;
3. położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy o drogach publicznych;
4. ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

zgoda ministra nie jest wymagana.

W nawiązaniu do powyższego, wyznacza się następujące kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- postuluje się rozwijanie produkcji rolniczej na dotychczasowych terenach rolnych po uwzględnieniu koniecznych ubytków na rozwój osadnictwa, komunikacji i zalesień,
- rozwój rolnictwa wielofunkcyjnego i ekologicznego, w tym rozwój działalności agroturystycznej,
- zachowanie oczek wodnych w tym śródpolnych wraz z pasem terenu nieoranego wokół nich, w celu zapewnienia rozwoju naturalnych zbiorowisk roślinnych,
- utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, z zaleceniem zwiększania ich powierzchni, w celu stworzenia naturalnych warunków ostojowych dla zwierząt,
- ochrona gleb o najwyższej przydatności rolniczej (nie dopuszczanie do przeznaczenia terenów rolnych na cele inne niż rolne),
- zmiana użytków rolnych gorszej jakości, głównie gruntów ornych, na użytki zielone (głównie pastwiska);
- przeznaczenie użytków rolnych najslabszej jakości (zarówno gruntów ornych, jak i użytków zielonych), gruntów rolniczo nieprzydatnych oraz części nieużytków do użytkowania leśnego

- konsekwentne zwiększanie arealów gospodarstw rolnych (należy dbać o zwartą przestrzeń produkcyjną i zapobiegać jej rozczłonkowaniu),
- poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej- przywracanie gruntom zdegradowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, uregulowanie stosunków wodnych oraz odtworzenie gleb,
- podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących gospodarstwa rolne,
- podnoszenie poziomu technologii produkcji rolniczej i jakości życia mieszkańców wsi (zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną i drogową, podnoszenie standardu świadczonych usług – komercyjnych i niekomercyjnych).

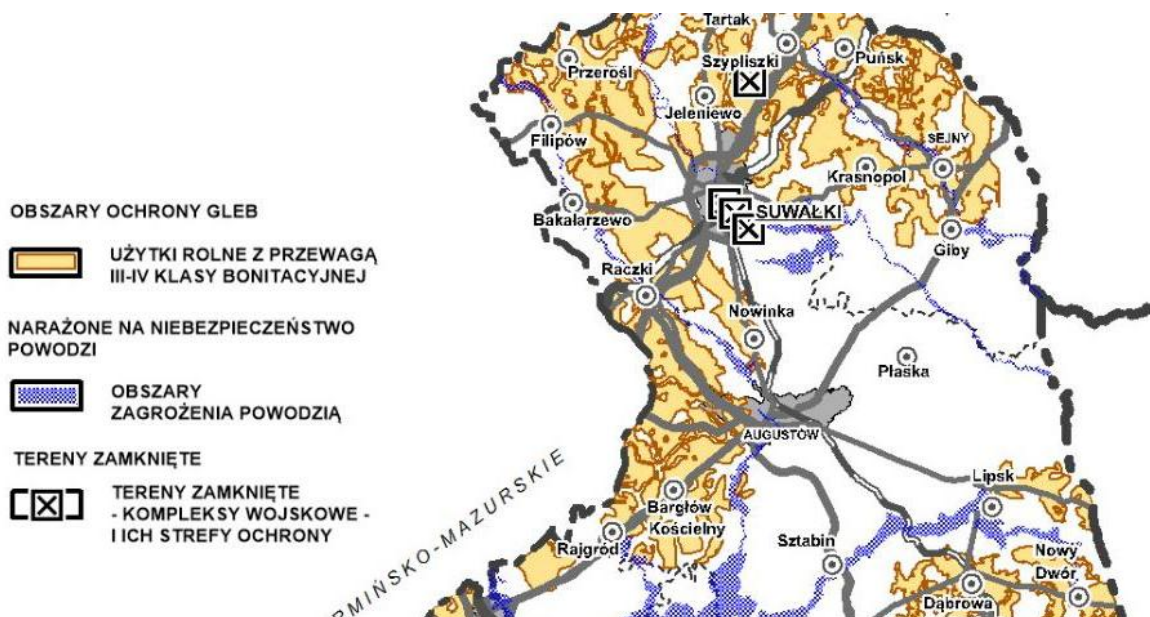
Powyższe zapisy zgodne są z zasadami przyjętymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (2017) dla gminy Bakalarzewo:

„Zasady ochrony oraz poprawy jakości i struktury rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym: ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed funkcjami konfliktogennymi i przeznaczeniem na cele nierolnicze w planowaniu miejscowym, poprzez (...) ograniczanie do niezbędnego minimum przeznaczania na cele nierolnicze gruntów rolnych o wysokiej waloryzacji przestrzeni produkcyjnej, strategicznych dla produkcji żywności, w szczególności w studiach i planach miejscowych (zasada 6.2.2.1)”

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (2017) na terenie gminy Bakalarzewo zostały wyznaczone **obszary ochrony gleb** – użytki rolne z przewagą III-IV klasy bonitacyjnej.

Ryc. 10.1 Obszary ochrony gleb

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

10.2 Leśna przestrzeń produkcyjna

Gmina Bakalarzewo jest w nieznacznym stopniu pokryta przez lasy – 14%, tj. 1740 ha. Jest to wynik niższy niż średnia województwa i powiatu.

Na obszarach leśnych w gminie zagospodarowanie terenu odbywa się na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ochrona gruntów leśnych to w szczególności:

- 1) ograniczanie przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- 2) zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- 3) przywracanie wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- 4) poprawianie ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności;
- 5) ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Przeznaczenie na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych

i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby, zaś pozostałych gruntów leśnych – wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, kierunki gospodarowania lasami obejmować będą: (...) sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych dla potrzeb produkcji rolniczej w gminach objętych *Krajowym Programem Zwiększania Lesistości* (...) z priorytetem korytarzy migracyjnych, (...) (zasada 6.4.3).

Wyznacza się następujące kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- utrzymanie i ochrona istniejących lasów,
- nowe zalesienia na terenach wnioskowanych przez właścicieli gruntów, nieprzydatnych do użytkowania rolniczego przy wykorzystaniu rodzimych gatunków drzew,
- utrzymanie wielofunkcyjnego charakteru przyrodniczego lasów, w tym ich funkcji ochronnych (wodochronne, glebochronne, ostoje zwierząt, itp.),
- gospodarkę na terenach lasów państwowych należy prowadzić w oparciu o plany urządzeniowe, programy ochrony przyrody nadleśnictw oraz inne programy uwzględniając również inne funkcje lasów (ochronne, rekreacyjne),
- wskazana jest budowa szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Zmiana przeznaczenia gruntów na cele nieleśne będzie następowała w zależności od potrzeb na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zalesianie

Na zalesienia gruntów rolnych należy przeznaczyć tereny w obszarze gminy wnioskowane przez ich właścicieli, o ile zalesienia wyżej wymienionych terenów nie są sprzeczne z przepisami odrębnymi. Zakłada się, że zalesieniem mogą zostać objęte głównie grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej (VIz, VI, V, IV klasy bonitacyjnej), na których ze względu na niekorzystne uwarunkowania przyrodnicze oraz erozję, produkcja rolnicza jest nieopłacalna. Należy również wziąć pod uwagę do zalesienia tereny uprawne o utrudnionych

dojazdach lub utrudnionej uprawie mechanicznej, oraz tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, jezior i cieków wodnych, gdyż ich zalesienie pomoże w zachowaniu naturalnych ciągów ekologicznych i umożliwi bezkolizyjną migrację zwierząt.

Zalesiając grunt należy dążyć do wprowadzania jedynie gatunków drzew i krzewów zgodnych z siedliskami, zachować strefę bezdrzewną wokół jezior, oczek wodnych i torfowisk.

Wyłącza się z zalesień grunty przeznaczone pod budownictwo.

11 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

11.1 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Bakalarzewo stwarza rzeka Rospuda. Położenie gminy nad rzeką wiąże się z powodziami, podtopieniami oraz dopływem nieznanymi zanieczyszczeń.

Obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, są:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

Na rysunku studium naniesiono obszary szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzeki Rospuda. Zgodnie z „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej- etap II - Rzeka Netta (Rospuda)” wyznaczono:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują zasady zagospodarowania zgodne z przepisami ustawy Prawo wodne.

11.2 Obszary osuwania się mas ziemnych

Na dzień sporządzania dokumentu nie ma rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, o którym mowa w art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, a jedynym źródłem informacji o ruchach masowych na terenie gminy Bakalarzewo jest przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie podlaskim, zamieszczona w rozdziale 5 „tekstu „Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego”.

Należy mieć na uwadze, iż wspomniana mapa przedstawiająca osuwiska na terenie gminy Bakalarzewo zawiera ogólne i wstępne dane informujące, które wynikają przede wszystkim z budowy geologicznej i morfologii.

W Studium traktuje się ją jako informację o możliwej predyspozycji obszarów do rozwoju ruchów masowych, a nie jako główne wytyczne do wyznaczania kierunków zagospodarowania terenu.

12 Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy Bakalarzewo nie występują obiekty i obszary, dla których wyznacza się filar ochronny w złożu kopalin.

13 Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na terenie gminy Bakalarzewo nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

14 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy Bakalarzewo nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, remediacji lub rekultywacji.

14.1 Obszary zdegradowane

W Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Bakalarzewo (Uchwała nr XXVII/176/2017 Rady gminy Bakalarzewo z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie zmian Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Bakalarzewo) wyznaczono obszary zdegradowane.

Wstępna analiza kryteriów pozwoliła na wskazanie obszaru rewitalizacji uwzględniającego miejscowość Bakalarzewo i miejscowość Sadłowina (działka nr 338/3).

W ramach wyznaczonych obszarów zdegradowanych, zaplanowano konkretne działania na lata 2017-2019.

Tab. 14.1 Projekty w ramach obszaru zdegradowanego

KARTA PROJEKTU KLUCZOWEGO	
Nazwa zadania	Budowa ciągu pieszo - jezdnego na obszarze Gminy Bakalarzewo
Cel strategiczny	Aktywizacja gospodarcza Gminy dla wzrostu jej pozycji konkurencyjnej.
Miejsce realizacji	Bakalarzewo, ul. Krzywa
Okres realizacji	2017-2019

cel	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez budowę ciągu pieszo -jezdnego
Działania	-opracowanie dokumentacji projektowej, -budowa ciągu pieszo - jezdneho.
Oczekiwane efekty	-uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, -zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru gminy oraz przebudowa zdegradowanych terenów w celu nadania im nowych funkcji, -nadanie nowych walorów funkcjonalnych przestrzeni.
Wykonawca	Gmina Bakalarzewo we współpracy z mieszkańcami
Beneficjenci	Mieszkańcy wsi.
KARTA PROJEKTU KLUCZOWEGO	
Nazwa zadania	Wymiana istniejących opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne oraz budowa nowych lamp ulicznych na ul. Rynek w Bakalarzewie
Cel strategiczny	Aktywizacja gospodarcza gminy dla wzrostu jej pozycji konkurencyjnej.
Podprogram	Podprogram wzmocnienia lokalnego potencjału gospodarczego i przedsiębiorczości.
Miejsce realizacji	Bakalarzewo
Okres realizacji	2017-2019
Cel	Poprawa jakości życia mieszkańców i bezpieczeństwa publicznego poprzez przebudowę oświetlenia ulicznego
Działania	-opracowanie dokumentacji projektowej, -przebudowa oświetlenia ulicznego.
Oczekiwane efekty	-poprawa bezpieczeństwa publicznego, -zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru gminy oraz ulepszenie estetyki, -poprawa warunków życia mieszkańców wsi.
Wykonawca	Gmina Bakalarzewo we współpracy z mieszkańcami
Beneficjenci	Mieszkańcy wsi.
KARTA PROJEKTU KLUCZOWEGO	
Nazwa zadania	Poprawa wizerunku na obszarze Gminy Bakalarzewo
Cel strategiczny	Aktywizacja gospodarcza gminy dla wzrostu jej pozycji konkurencyjnej.
Podprogram	Podprogram wzmocnienia lokalnego potencjału gospodarczego i przedsiębiorczości.
Miejsce realizacji	Bakalarzewo, ul. Rynek
Okres realizacji	2017-2019
Cel	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez lokalizację nowych obiektów przestrzeni publicznej.
Działania	-opracowanie dokumentacji projektowej, -budowa altany, zakup stylizowanego słupa ogłoszeniowego.
Oczekiwane efekty	-uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, -zwiększenie atrakcyjności gospodarczej obszaru gminy oraz ulepszenie estetyki.
Wykonawca	Gmina Bakalarzewo we współpracy z mieszkańcami
Beneficjenci	Mieszkańcy wsi.
KARTA PROJEKTU KLUCZOWEGO	
Nazwa zadania	Remont świetlicy w Sadłowinie
Cel strategiczny	Tworzenie nowej infrastruktury społecznej w obszarze służącym aktywnej integracji społeczności lokalnej
Podprogram	Infrastruktura społeczna służąca aktywnej integracji.
Miejsce realizacji	Sadłowina
Okres realizacji	2017-2019
Cel	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez remont świetlicy w Sadłowinie.
Działania	-opracowanie dokumentacji projektowej, -remont świetlicy.
Oczekiwane efekty	-zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego w odniesieniu szczególnie do osób pozostających bez pracy, ubogich oraz o dużych dysfunkcjach społecznych. -poprawa warunków życia mieszkańców wsi.
Wykonawca	Gmina Bakalarzewo we współpracy z mieszkańcami
Beneficjenci	Mieszkańcy wsi.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bakalarzewo, Uchwała nr XXVII/176/2017 Rady Gminy Bakalarzewo z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie zmian Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Bakalarzewo

15 Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Bakalarzewo nie występują tereny zamknięte w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (tj. Dz. U. 2017 r., poz. 2101 z późn. zm.).

16 Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Założenie zarówno KPZK 2030, jak i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego stanowi, że podobny zestaw działań o charakterze zintegrowanym powinien być kierowany do obszarów charakteryzujących się wspólnymi cechami geograficznymi (społeczno gospodarczymi i przestrzennymi), tj. „obszarów funkcjonalnych”.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przedmiotem polityki przestrzennej województwa jest kształtowanie jego zrównoważonej struktury funkcjonalno-przestrzennej zagospodarowania, a jej instrumenty dostosowane są do typów obszarów funkcjonalnych i wykorzystania ich specyficznych cech dla osiągnięcia celów rozwojowych województwa. Struktura obejmuje również powiązania zewnętrzne i wewnętrzne obszarów funkcjonalnych, realizowane przez infrastrukturę transportową, telekomunikacyjną i energetyczną. Dla każdego z typów obszarów funkcjonalnych i stref polityki uzupełnień i rozwoju zabudowy tworzących je terenów zostały przypisane funkcje oraz zasady i kierunki działań realizujące cele polityki przestrzennej.

WIEJSKIE OBSZARY FUNKCJONALNE WYMAGAJĄCE WSPARCIA PROCESÓW ROZWOJOWYCH

Wiejskie obszary funkcjonalne województwa – to tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, leśne, nieużytków, wód i osadnictwa wiejskiego wraz z małymi miastami gminnymi. Dla obszarów tych obowiązują odpowiednie zasady i kierunki zwiększenia wewnętrznej integracji i dostępności transportowej z rozdz. 6.2.1. oraz wspierania modernizacji i rozwoju obszarów wiejskich z rozdz. 6.2.2. Na obszarach tych są również inne typy obszarów funkcjonalnych, o numerach 4.3.– 4.8., z dodatkowymi zasadami i kierunkami zagospodarowania realizującymi cel IV i V Planu.

INNE TYPY OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH (W KONTEKŚCIE GMINY BAKALARZEWO):

1) Obszary funkcjonalne kształtowania potencjału rozwojowego, cenne przyrodniczo – sieci ekologicznej województwa

Uzupełniające korytarze ekologiczno-migracyjne regionalnej sieci ekologicznej

*Korytarze te tworzą doliny mniejszych rzek i jezior oraz tereny rolno-leśne, które w zdecydowanej większości nie są objęte ochroną prawną przyrody i które stanowiąc będą uzupełnienie powiązań obszarów węzłowych i głównych korytarzy ekologiczno-migracyjnych oraz umożliwiać migracje zwierząt i roślin w skali lokalnej. Do uzupełniających korytarzy ekologiczno-migracyjnych, należy **Korytarz KPn-4B Puszcza Augustowska – Puszcza Borecka** obejmujący rezerwat przyrody „Ruda” oraz część:*

- a) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”,*
- b) SOO Siedlisk Natura 2000 – Dolina Górnej Rospudy PLH 200022.*

2) Obszary funkcjonalne kształtowania potencjału rozwojowego – ochrony krajobrazów kulturowych i dziedzictwa kulturowego województwa

Obszary ochrony dziedzictwa kulturowego, określone w rysunkach Planu nr 11 i nr 9 symbolami graficznymi oraz obszarowo, o zasadach i kierunkach zagospodarowania z rozdz. 6.4.8., obejmują (...)

3) obszary potencjalnych parków kulturowych.

3) Obszary funkcjonalne kształtowania potencjału rozwojowego – ochrony i kształtowania zasobów wodnych

Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych, określone w rys. nr 14 z zasadami i kierunkami zagospodarowania z rozdz. 6.4.2., obejmują:

1) obszary wód powierzchniowych:

- a) obszary sztucznych zbiorników wodnych istniejących i projektowanych,*
- b) obszary deficytu wód podziemnych wymagające wyłączenia z możliwości lokalizacji użytkowników o dużym zapotrzebowaniu wody i zrzucie ścieków,(...)*

4) Obszary kształtowania potencjału rozwojowego – ochrony złóż kopalin

Ochrona przed zabudową stałą i w niektórych przypadkach inwestycjami liniowymi, w tym ograniczenia sposobu gospodarowania na tych obszarach, określone w pkt 6.4.5.1., mają na celu zachowanie wartości użytkowych złóż kopalin o znaczeniu strategicznym dla gospodarki

państwa lub regionu, w tym zachowania bezpieczeństwa energetycznego. Do czasu sporządzenia przez właściwych ministrów wykazu takich złóż, a przez wojewodów przy współpracy zainteresowanych samorządów zasad ich użytkowania, wskazane w Planie obszary mają charakter zbioru potencjalnego, Kierunki ochrony złóż kopalin określa pkt 6.4.5.2. Plan uwzględnia wszystkie większe zidentyfikowane złoża kopalin w województwie, mające znaczenie ogólnokrajowe i regionalne oraz pozostałe. Oznaczenia obszarowe lub symboliczne w rysunku Planu nr 10 obejmują następujące rodzaje złóż:(...)

3) złoża surowców skalnych:

- a) piasków, piasków i żwirów o pow. > 2 ha,
- b) surowców ilastych,
- c) kredy,(...)

5) Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska i zamknięte

Obszary ochrony gleb

Obszary ochrony gleb dla produkcji rolniczej z przewagą gruntów III i IV kl. bonitacyjnej i zasadami ochrony z pkt 6.2.2.1. ppkt 1 są określone obszarowo w rysunku Planu nr 10 i nr 9.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Obszary te są określone obszarowo w rysunku Planu nr 14 i nr 9 dla rzek: Narwi, Bugu, Biebrzy, Pisy, Nurca, Supraśli, Czarnej Hańczy, Elku, Broku, Jegrzni, Marychy, Rospudy, Szkwy i Orz. Dla obszarów tych obowiązują odpowiednie zasady i kierunki zwiększania bezpieczeństwa powodziowego z rozdz. 6.5.7.

6) Obszary funkcjonalne wymagające restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej

Obszar przygraniczny

Obszar ten jest wyznaczony w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, wskazany w KPZK 2030 i Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 r. Jest to obszar strategicznej interwencji, wymagający działań prowadzonych z poziomu krajowego z udziałem podmiotów samorządowych i społecznych, o kierunkach rekomendowanych w rozdz. 6.2.3. Obszar przygraniczny obejmujący dwa powiaty grodzkie – m. Białystok i m. Suwałki, oraz 8 powiatów ziemskich:

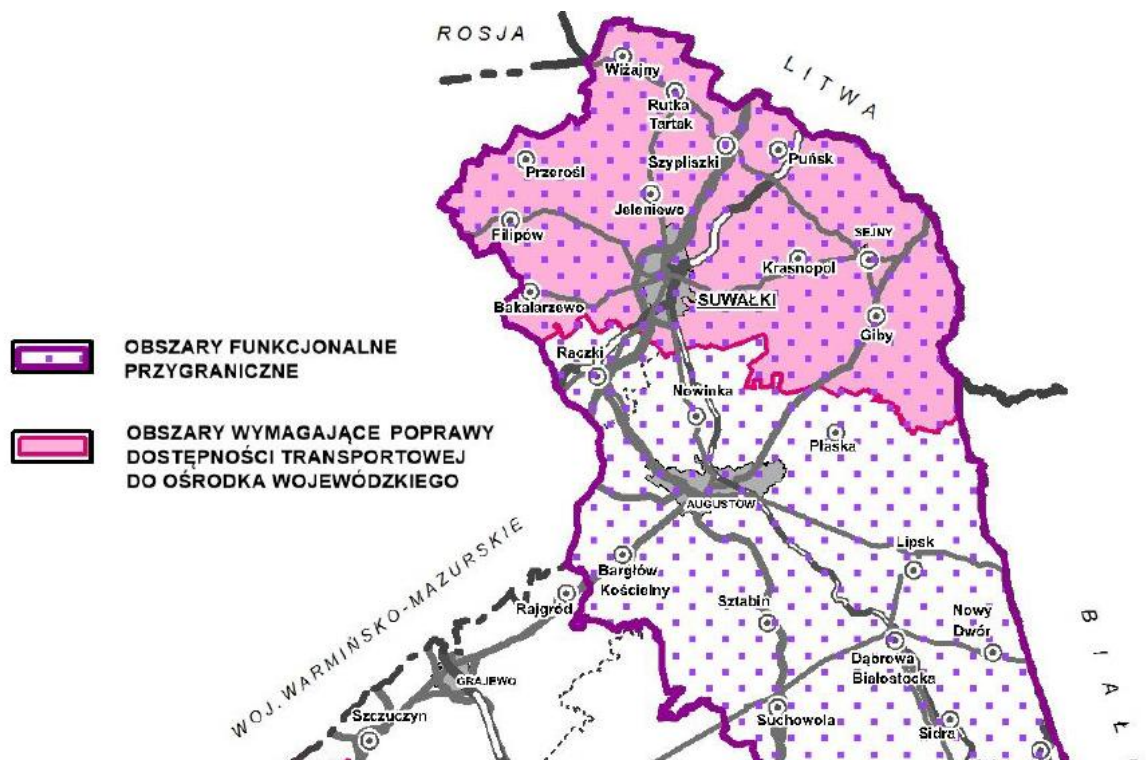
suwalski, sejneński, augustowski, sokólski, białostocki, bielski, hajnowski i siemiatycki określono w rysunku Planu nr 9.

Obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego

Do obszarów tych, wymagających poprawy stanu infrastruktury transportowej, w ramach programów działań sektorowych i regionalnych, określonych w rysunku nr 12 i nr 9 oraz stosownych kierunkach z rozdz. 6.3.2., zaliczono:

a) **gminy o najniższej dostępności (uśrednionej w powiatach) samochodem osobowym powyżej 120 minut: Puńsk, Sejny, Krasnopol, Suwałki, Jeleniewo, Szypliszki, Rutka-Tartak, Wiżajny, Przerośl, Filipów i Bakalarzewo, (...)**

Ryc. 16.1 Obszary funkcjonalne przygraniczne oraz obszary wymagające dostępności transportowej

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

17 Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Istotnym elementem zrównoważonego rozwoju, przynoszącym efekty zarówno ekologiczne jak i energetyczne jest racjonalne wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych. Odnawialne źródła energii, czyli biomasa, energia wodna, energia wiatru i energia promieniowania słonecznego mogą stanowić istotny udział w bilansie energetycznym gminy poprzez zapewnienie bezpieczeństwa i niezależności oraz przyczynić się do poprawy zaopatrzenia w energię. Komisja Europejska narzuciła obligatoryjnie uzyskanie przez Polskę udziału energii odnawialnej w produkcji energii w Polsce do 2020 r. w wysokości 15%, dlatego też korzystanie z odnawialnych źródeł energii jest istotne nie tylko z punktu widzenia gminy ale również państwa.

Dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) dotyczące średniorocznych prędkości wiatru wykazują, że Bakalarzewo zlokalizowane jest w strefie I - wybitnie korzystnej, energetycznych warunków wiatrowych, dlatego też jej teren stanowiłby dogodne miejsce dla lokalizacji elektrowni wiatrowych. Zgodnie z treścią obecnie obowiązującej ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961 z późn. zm.) w związku ze znacznym rozproszeniem zabudowy mieszkaniowej, lokalizacją form ochrony przyrody oraz lasów na terenie gminy Bakalarzewo nie ma możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Na rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” oraz „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wyróżniono lokalizację istniejących elektrowni wiatrowych, natomiast na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wyznaczono ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie i użytkowaniu terenu – są to strefy w odległości równej lub mniejszej od dziesięciokrotności wysokości istniejących elektrowni wiatrowych.

Elektrownie zostały zrealizowane na podstawie obowiązującego planu przyjętego uchwałą nr XIX/97/08 Rady Gminy Bakalarzewo z dnia 22 lipca 2008 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Stara Chmielówka w gminie Bakalarzewo.

Na terenie gminy zlokalizowana jest jedna mała prywatna elektrownia wodna. Wybudowanie elektrowni wodnej wiąże się ze spełnieniem szeregu wymogów wprowadzonych przepisami odrębnymi, dlatego też na terenie gminy Bakalarzewo nie przewiduje się powstania kolejnych elektrowni wodnych. W związku z tym, że gmina Bakalarzewo nie jest położona na obszarze zasobnym w wody geotermalne, to źródło ciepła nie będzie wykorzystywane na terenie gminy. Na terenie gminy nie przewiduje się również lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z biomasy.

Gmina Bakalarzewo położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku waha się w granicach 36-38% i jest największe w Polsce. Średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej wynoszą 3600 MJ/m², zaś roczna liczba godzin czasu promieniowania słonecznego wynosi 1500. Wszystko to sprawia, że w gminie Bakalarzewo energia słoneczna powinna stanowić jedno z głównych alternatywnych źródeł energii. Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej jest instalowanie indywidualnych kolektorów oraz paneli fotowoltaicznych na domach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.

18 Lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy Bakałarzewo nie występują i nie planuje się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

19 Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium

Wpływ uwarunkowań na ustalenia kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy – uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Przyjęte rozwiązania w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakałarzewo” oraz wprowadzone zmiany w odniesieniu do dotychczas obowiązującego studium wynikają m.in. z:

- uwarunkowań środowiskowych określonych w Ustawie prawo ochrony środowiska oraz przepisach powołujących istniejące na terenie gminy formy ochrony przyrody;
- zakresu i formy studium oraz innych wymogów formalnych określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- ustaleń zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, 2017,
- zapisów zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020,
- zapisów zawartych Programie Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017–2020 z perspektywą do 2024 roku,
- ustaleń zawartych Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- zapisów Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020

- zapisów Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bakalarzewo na lata 2016- 2020 z perspektywą do 2022 r.,
- przesłanek Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bakalarzewo na lata 2016 – 2020,
- ustaleń budżetu gminy Bakalarzewo na 2018 r.;
- dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo;
- innych aktualnie obowiązujących opracowań, będących w posiadaniu Urzędu Gminy w Bakalarzewie, w tym obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Do najważniejszych uwarunkowań wewnętrznych gminy, mających wpływ na przyjęte kierunki i zmiany w strukturze przestrzennej oraz zasady zagospodarowania przestrzennego, zaliczono:

- lokalizację na terenie gminy drogi wojewódzkiej nr 653,
- walory turystyczne gminy,
- usytuowaniem w systemie obszarów chronionych,
- wysoki udział gruntów rolnych,
- warunkami i jakością życia mieszkańców,
- dotychczasowym władaniem i zainwestowaniem terenu,
- możliwościami rozwoju gminy,
- stanem systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,

Podjęcie uchwały Nr XLII/245/14 z dnia 29 lipca 2014 r. w sprawie sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo wynikało z konieczności dostosowania zapisów studium do wymogów obecnie obowiązujących przepisów prawnych o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także dostosowania do nowych potrzeb kształtowania polityki przestrzennej gminy. Obecnie obowiązujące Studium zostało sporządzone w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 1994 r. Nr 89, poz. 415). Dokument ten wymaga dostosowania do obowiązującego

stanu prawnego, przede wszystkim w zakresie nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz innych ustaw i rozporządzeń.

Studium, mimo iż nie jest aktem prawa miejscowego, to stanowi niezbędny dokument do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zaś jego aktualność jest konieczna, bowiem przesądza o przyjętych kierunkach rozwoju gminy. Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym istnieje obowiązek stwierdzania nienaruszalności rozwiązań wszystkich projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonywanych na bazie tej ustawy z ustaleniami uchwalonego Studium.

Ogłoszenie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo ukazało się w „Gazecie Współczesnej” dnia 18.03.2015 r. Termin składania wniosków do Studium, określony w ogłoszeniu i obwieszczeniu upłynął dnia 30 września 2015 r. W wyznaczonym terminie zostało złożonych ponad 200 wniosków w trybie art. 11 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wpłynęły również odpowiedzi od instytucji i organów, po ich pisemnym zawiadomieniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium. Wyżej wymienione wnioski – zarówno mieszkańców jak i organów – oraz liczne konsultacje z pracownikami urzędu gminy, stały się pomocne w opracowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo.

Zakres i układ treści Studium dostosowany jest do zapisów Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945) oraz treści Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Na dokument studium składają się następujące opracowania:

1. „Opracowanie ekofizjograficzne do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo”.
2. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo” składające się z dwóch części:
  - a) „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, tekst i załączniki graficzne;
  - b) „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, tekst i załączniki graficzne;

3. „Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bakalarzewo”

Przyjęte rozwiązania, synteza ustaleń projektu studium

W nawiązaniu do wymienionych dokumentów zewnętrznych, kluczowymi dla rozwoju gminy są następujące zadania o znaczeniu ponadlokalnym:

- Modernizacja linii elektroenergetycznej WN 110kV Olecko – „Hańcza” Suwałki,
- Budowa INTERKONEKTORA gazowego w/c Polska – Litwa relacji Rembelszczyzna – granica RP i LT (warianty),
- Budowa, przebudowa oraz modernizacja dróg powiatowych,
- Przebudowa mostów w Kotowinie i Matłaku.

W oparciu o analizę uwarunkowań fizjograficznych, dotychczasowego zagospodarowania terenu oraz zadania uwzględnione w dokumentach zewnętrznych i wewnętrznych, strategicznie wydzielono poszczególne tereny o różnym przeznaczeniu. W związku z powyższym dotychczasowe zagospodarowanie terenu przedstawiono na planszy „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, dzieląc istniejącą zabudowę na następujące funkcje:

- Tereny istniejącej zabudowy wielofunkcyjnej
- Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Tereny istniejącej zabudowy letniskowej
- Tereny istniejącej zabudowy usługowej
- Tereny istniejącej zabudowy przemysłowo-usługowej
- Tereny ogrodów działkowych
- Tereny cmentarzy
- Tereny rolnicze

W ramach projektowanego przeznaczenia terenu na obszarze gminy wyznaczono następujące funkcje:

- Projektowane tereny zabudowy wielofunkcyjnej,
- Projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

- Projektowane tereny zabudowy letniskowej,
- Projektowane tereny zabudowy usługowej,
- Projektowane tereny zabudowy usług turystyki
- Projektowane tereny zieleni urządzonej oraz dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani
- Projektowane tereny zabudowy przemysłowo-usługowej
- Projektowane tereny zabudowy usług sportu i turystyki
- Tereny predysponowane do wydobycia kopalin

Wyznaczając poszczególne strefy, wzięto w szczególności pod uwagę czynniki determinujące możliwości dalszego rozwoju, takie jak: jakość środowiska przyrodniczego i kulturowego, dogodne warunki dla rozwoju mieszkalnictwa, usług, przemysłu i rolnictwa oraz potencjalny rozwój rekreacji związanej z wypoczynkiem m.in. na własnych działkach rekreacyjnych i w gospodarstwach agroturystycznych. W Studium uwzględniono również obowiązujące przepisy odrębne oraz dokumenty o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym.

Podsumowując, Studium wskazuje na kontynuację struktur komunikacyjnych oraz kontynuację realizowanych inwestycji związanych z budową kanalizacji i wodociągu na terenie gminy, a także stworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury technicznej na nowych terenach oraz rozwoju budownictwa mieszkaniowego, usług i przemysłu oraz turystyki.

Rozwiązując problemy związane z infrastrukturą techniczną, władze gminy przyczynią się do stworzenia dogodnych warunków do osiedlania się oraz podniesienia komfortu życia mieszkańcom. Rozwój infrastruktury to również ważny czynnik przy wszelkiego rodzaju inwestycjach i przedsięwzięciach biznesowych. Wzrost zainteresowania inwestorów i przedsiębiorców będzie sprzyjał rozwojowi gospodarczemu gminy.

Rozwój gminy Bakalarzewo bez realizacji założeń zawartych w Studium byłby bardzo utrudniony. Niestosowanie się do zasad polityki określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadziłoby chaos i zakłóciłoby ład przestrzenny. Szansa rozwoju gminy będzie w pełni wykorzystana tylko wówczas, gdy zacznie się rozwiązywać problemy poprzez planowanie strategiczne i długookresowe, bowiem praktyka wskazuje, iż doraźne działania nie przynoszą oczekiwanych efektów.

20 Bibliografia

- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, 2017,
- Strategia Rozwoju Powiatu Suwalskiego do 2015 r.,
- Uchwała nr XXXII/191/17 Rady Powiatu w Suwałkach z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu powiatu suwalskiego na 2018 rok,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017–2020 z perspektywą do 2024 roku,
- Program rozwoju sieci dróg powiatowych Powiatu Suwalskiego na lata 2016 – 2025,
- Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatów: suwalskiego grodzkiego i suwalskiego ziemskiego w 2016 roku,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bakalarzewo na lata 2018 – 2021,
- Plan Odnowy Miejscowości Bakalarzewo,
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Bakalarzewo,
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Bakalarzewo na lata 2015- 2030,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bakalarzewo na lata 2015-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Bakalarzewo na lata 2016-2020 z perspektywą do 2022 r.

Strony internetowe:

- <http://www.bdl.lasy.gov.pl>
- <https://psh.gov.pl>
- <https://www.gdos.gov.pl/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/>